

Liderfény

amatőr kulturális folyóirat

www.lidercfeny.hu

VIII. évfolyam, 12. szám, 2014. december

Nyakonöntött Próbagoblín Szolgáltatóház melléklettel!

E havi számunk alkotói:

**Craz, HomoErgaster, Lir Morlan,
Xenothep, Milton Gray, Maggoth,
Hertelendy Anna, Jártó Róza,
Kétvirág, bel corma, Csillangó,
csabi6669, edwardhooper,
Orosz István**

Tartalom

INTERJÚ

Trux Béla interjú /Craz/ 3.

NOVELLÁK

Magna Mater /HomoErgaster/ 5.

A hintaló álma /Lir Morlan/ 8.

Szabad akarat /Xenothep/ 9.

A rádióamatőr I. /Milton Gray/ 11.

A kérdés /Maggoth/ 12.

Elrabolt királylány /Kétvirág/ 13.

Beavatás /bel corma/ 15.

A NYAKONÖNTÖTT PRÓBAGOBLIN SZOLGÁLTATÓHÁZ AJÁNLÁSÁVAL

Pótkerék /Hertelendy Anna/ 14.

VERSEK

Egy kis karácsonyi mese /Jártó Róza/ 15.

Téli haikuk /Lir Morlan/ 20.

Esthaikuk /Csillangó/ 20.

Lánghaikuk /Csillangó/ 20.

Lázálom /csabi6669/ 20.

Távoli cél /edwardhooper/ 20.

FILMROVAT

Ünnepnap: Csillagháború
a magyar tévében /HomoErgaster/ 16.

TÖRTÉNELEM

Yowie – Ausztrália rejtélyes
előembere /Orosz István/ 18.

A hónap képe:

**Trux Béla nem csak ír,
hagyományt is őriz.**

Szerkesztőségi köszöntő

Kedves Olvasók!

Úgy tűnik, mostanában csúszkálunk. No nem azért, mert az időjárás ennyire kegyetlen (bár ami igaz, az igaz, jómagam hosszú évek óta elkerültem, hogy elcsúszsam, idén – vagyis immár 2015-ben – azonban sikeresen taknyoltam egyet kerékpárral az egyik reggel, munkába igyekezve, de ez mondjuk nem tartozik ide, csak azért írtam, hogy telljen a hely...). Szóval csúszkálunk a megjelenéssel, ami jórészt annak tudható be, hogy sok a dolgunk. Alapvetően az én saram szokott ez lenni, de most több minden összejött több mindenkitől. Hiába, az ünnepek mégiscsak ünnepek, aztán most valahogy nem volt hangulatunk az AKF-el gyűrődni. No, hát mi sem leszünk már fiatalabak! :)

Azért természetesen mégiscsak megjelentünk, és 2015-ben sem hagyunk benneteket olvasnivaló nélkül.

Ezen számunkban is sok jó novellát, verset, haikut találhattok, mi több, Craz „kolléga” jóvoltából ismét van interjúnk is, és egy kis őstörténeti cikkel is szolgálhatunk ismét.

Filmrovatunkban mi más lenne a téma ilyenkor, mint a Star Wars, hiszen éppen harminc éve adták először a Magyar Televízióban.

Nincs viszont most könyvajánlónk, mert bár sok mindent olvastunk, nem volt időnk írni róluk.

És még itt van talonban két felvett TV-adás, amit vágni kellene, meg egy velünk készült rádióinterjú, amit szintén össze kellene fűzni, hogy azok is meghallgathassák, akik élőben nem tudták követni. De ami késik, az lassan jön! :)

Jó olvasást, kellemes kikapcsolódást kívánok!

Jimmy Cartwright

IMPRESSZUM:

**Lidércfény amatőr kulturális folyóirat
VIII. évfolyam. 12. szám, 2014. december**

Kiadja a Lidércfény Online Kulturális Magazin

Borító: Karácsony az erdőben

Felelős és tördelőszerkesztő:

Bognár Zsolt (Jimmy Cartwright)

Tartalmi szerkesztő:

Török Viktor (Kapitány)

Olvasószerkesztő:

Túri András (Homoergaster)

Elérhetőségek:

lidercfeny@sentesinfo.hu • www.lidercfeny.hu

Nyomdai munka: SZVSZ Kft. nyomdaüzeme

6600 Szentés, Petőfi u. 1.

Trux Béla interjú

Craz

- *Mesélj valamit magadról!*

- Informatikus diplomát szereztem, és csupán a vakszerencsén és a feleségem ötletén múltott, hogy írni kezdtem. Sok évvel ezelőtt egy ismeretlen eredetű láz miatt lebetegedtem, és a megváltozott helyzet miatt nem találtam a helyem a világban. Csak vergődtem odahaza, és miközben nem történt semmi előrelépés, mindenféle haszontalan dologgal igyekeztem elütni az időt. Elég nehéz időszak volt ez, de a feleségem megpróbált kihúzni a letargiából. A díjnyertes kérdés így szólt: „Miért nem írod meg most a regényed?” Ugyanis már korábban is sokat beszéltem arról, hogy milyen jó lenne megírni azt a regényt, amit szívesen olvasnék, de sajna nem létezik. És mivel úgy tűnt, tengernyi az időm - legalábbis reméltem, hogy az orvosok nem állapítanak meg valami igazán rosszat - nekiláttam megírni álmaim történetét. Időközben megszületett a fiam, majd néhány évvel később a lányom is világra jött.

- *Mi történt veled mostanság?*

- Az év legnagyobb újdonsága, hogy elkezdtük az iskolát és az ovit. Gergő elsős, Mira kiscsoportos. És úgy néz ki, lassan az egészségemben is bekövetkezik a várva várt változás. De ezt leköpögöm. Sikertült találni egy olyan orvost, akinek a tudása messze megelőzi a magyarországi állapotokat.

Szakmai szempontból a TRT, azaz a Történelmiregény-írók Társaságának megalakulása a legfontosabb változás. Olyan elismert írókkal fogtunk össze, mint Benkő László, Fábián Janka, Cselenyák Imre és Nemere István, hogy csak néhányukat említsem. A célunk a műfaj népszerűsítése.

- *Miért éppen a történelem?*

- Na igen. Elég érdekes választás ez egy informatikustól, főleg annak fényében, és hogy korábban elsősorban sci-fi és fantasy irodalmat olvastam. De amikor arra került a sor, hogy én is írjak, egy pillanatig sem gondolkodtam. Más téma szóba sem jöhetett, csak a történelem. Úgy voltam vele, hogy könnyen előfordulhat: ez lesz életem egyetlen regénye. Ha meggyógyulok, talán a nyugdíjas éveimig nem lesz lehetőségem az írásra - és ki tudja, hogy akkor is akarok-e még? Ha pedig nem élem túl a betegséget, maradjon utánam valami nyom, hogy itt jártam ebben a világban. A történelmi regényt elég komoly műfajnak tartottam, a történetet pedig már évekkorábban kiötlöttem. Mit is beszélék? Ki akart íródni belőlem. Ő választott engem, nem pedig fordítva! És az is lehet, hogy a műfaj is csupán a témából következett.

- *Eddig két regényed jelent meg. Hogy állsz a novellákkal?*

- A közelmúltban jelent meg a Történelmiregény-írók Társaságának karácsonyi meglepetés e-kötete, egy ingyenesen letölthető antológia, ami a kortárs történelmiregény-írók novelláiból tartalmaz egy csokorralót. „Gyere velem, babám, Istennek kebelére” című írással a keresztes háborúk egy kevésbé ismert szakaszát, a gyerekek keresztes hadjáratát szeretném bemutatni az olvasóknak. És ha minden jól megy, jövőre nyomtatásba kerül egy sci-fi novellám is.

- *Történelmi regényíró vagy? Elkövetél írásokat más témában is?*

- Nem tudom, hogy az vagyok-e? Egyelőre igen, de biztosan lesznek más témáim is. Egy már most is van, egy alternatív valóságban játszódó bosszútörténet. Nem sci-fi. Csupán arról van szó, hogy a sztorinak politikai vonzata is van, és nem akarom, hogy rámsüssék a bármilyenoldaliságot. Alternatív pártok, nemlétező politikusokkal - egyébként is a történet a lényeg. De nem ez lesz a következő regényem, és valószínűleg nem is az azt követő. Majd pihenésképpen, két történelmi regény között.

De hogy válaszoljak a kérdés második felére is, a kétkötetes Akkonon kívül csak a már említett két novellám létezik, bár valamikor a középiskolás években írtam még néhányat. Nem vagyok benne biztos, hogy szeretném, ha előkerülnének. Kisiskolásként képregényeket rajzoltunk a haverokkal, meg a Kaland, Játék, Kockázat lapozgatós könyvek mintájára írtunk néhány rövidebb történetet. De publikált novellám korábban még nem jelent meg. Egy nagyregény mellett nem jutott rá időm, mert nem akartam megosztani a figyelmemet.

- *A templomos lovag (2012.) Mesélj róla!*

- Valamikor a '90-es években nagyon megfogott egy Loreena McKennitt dal, a Mystic's Dream. A számhoz képeket álmódtam magamnak: egy templomos lovag poroszkal a csillagfényes sivatagban. Ez hívta ki magát egy kétkötetes regénnyé. Ennek ellenére évekig a számítógép merevlemezén csücsült a történet, egészen addig, amíg a feleségem fel nem tette nekem azt a mindent eldöntő kérdést. Egyébként a templomos lovagot tulajdonképpen nem is mondanám első kötetnek. Egyszerűen csak arról van szó, hogy túl nagy volt a könyv terjedelme, és ketté kellett vágni.

A történet egy kisnemesi származású fiú szemszögéből mutatja be egy letűnően lévő korszak végnapjait. Ebben az időben Európa már nem akarta ezt a háborút, sőt, egyenesen nyúgnak tartották, mind politikai, mind anyagi értelemben. A sors úgy hozza, hogy a főhősből templomos lovag lesz, és a Szentföldre kerül, pedig eredetileg esze ágában sincs odamenni. A regénnyel nem csak egy történetet, hanem az egész korszakot akartam ábrázolni. Ezért minden társadalmi rétegből újtára indítottam egy cselekményszálát, amik aztán a második kötetben találkoznak. Ráadásul a muszlimok szemszögéből is bemutatom az eseményeket. Szerettem volna, ha az olvasó is érzi, hogy itt nincs jó és rossz oldal. Csak egy háború, aminek az égvilágon semmi értelme. Persze a karakterek ezt nem így élik meg, mindenkinek megvan a maga motivációja.

- Miért éppen ezt a korszakot választottad első regényednek?

- Gyerekkorom óta szeretem a történelmet. Először a Mozaik képregényekben és a Ben Hurhoz hasonló szandálos filmekben, és a képes Bibliát nézegetve szembesültem a régmúlt korokkal. Azután az Alfa magazint bújtam. Itt olvastam először a vikingekről és egyéb érdekességekről. Azóta sem lankadt bennem az érdeklődés. És hogy miért ez a korszak? Ahogy már említettem, egy olyan regényre vágytam, ami nem létezett, csak az álmaimban. Rengeteg könyvet olvastam és szerettem, és ami megvolt az egyikben, az hiányzott a másiktól, és fordítva. Márpedig jó ostromos regényt, ami még a lőfegyver felfedezésének kora előtt játszódik, nem olvastam. Kézenfekvő volt, hogy írjak egyet.

- Milyen volt, amikor először megjelent egy írásod? Hosszú volt az út odáig?

- Olyan hosszú, hogy mire megjelent az Akkon, csaknem elfelejtettem örülni neki. Vagy harminc kiadónak küldtem el a kéziratot. Három elutasítást kaptam, a többiek még csak nem is válaszoltak. Fogtam magam, és egy író barátom útmutatása alapján megtanultam szinopszist írni. Így már lényegesen többen vették a fáradságot arra, hogy foglalkozzanak velem. Nagy kiadóktól kaptam ígéretet, de végül ezekből nem lett semmi. Végül rájöttem, hogy túl hatalmas a regény, és óriási kockázatot jelent egy ismeretlen író első mega-regényét piacra vinni. De a kitartás meghozta a gyümölcsét, végül kiadóra találtam. Minden kezdő írónak ezt tudom tanácsolni: ne adják fel!

- Akkon ostroma Ezzel lezártad a történetet, vagy még folytatni fogod?

- Nem árulok el titkot, ha elmondom – hiszen történelmi tény –, hogy Akkon elesett. Ezzel vége is a történetnek. Én erről az 1291-es ostromról akartam regényt írni. A főszereplő maga a város, így ezt a történetet folytatni nem lehet. Ugyanakkor maradtak elvarratlan szálak. A legtöbbjét annak ellenére hagytam így, hogy nem akarom folytatni őket. Hadd tegye meg az olvasó! Hadd gondolkozzon szabadon, rágja meg a történetet, keressen benne tanulságokat, érzéseket, bármit, amit szeretne! Ugyanakkor vannak olyan szálak is, amiket már írás közben azért szőttem a cselekménybe, hogy valamikor ismét felvehessem őket. De itt már egy másik történetről beszélünk, ami nem az Akkon cím része.

- Mik a terveid mostanság?

- Jelenleg az Eretnek című regényemen dolgozom. Általa szeretném bemutatni a magyar olvasóközönségnek azt a kevésbé ismert korszakot, amikor az országban végérvényesen megszilárdul a római típusú kereszténység. Felszámolásra került a rovás, azaz a pogánynak mondott betűk, és a jobbról balra történő írásmód.

Üldözték a regösöket és a táltosokat, és szigorú büntetést kaptak a könyvrejtegetők. És minő balszerencse, hogy a tatárjárást követően meggyengült ország éppen ebben az időben fogadta be a rokonnép kunokat, akiket Róma ugyancsak meg akart zabolázni.

Ez a regény egyébként egy teljesen másik történetnek indult, és a magyarországi cselekmények csupán a könyv 5%-át tették volna ki. De ismét úgy jártam, akár az Akkonnal: nem én találtam meg a témát, hanem az talált meg engem. Így az 5%-ból egy teljes kötet lesz, és csak utána folytatom az eredetileg kitalált történetet, aminek a vázlata időközben két kötetre terebélyesedett. Úgyhogy azt hiszem, egy trilógiáról beszélünk.

Magna Mater

HomoErgaster

avagy: bíborban születtek újjá,
vér-halál-lázálmok, és mocskok
közepette, a sötétség mélyén...

(magna mater: ...az ókorban egy titkos kultusz beavatandó jelöltjeinek rituális vérfürdőn kellett átesniük, ha életben maradtak újjászülettek. Volt amikor valós, volt amikor jelképes kasztrációt hajtottak végre. Rómában a jelöltek egy mély gödörben állva a lemészárolt áldozati állatok vérében fürödtek...)

Ajánlás és átok:

Az 1956. október 25-én, a Kossuth téren, lesből lemészárolt fegyvertelenek, és a másnap, október 26-án, Mosonmagyaróváron meggyilkolt védtelenek emlékének ajánlom.

A mocskos gyilkosokat, és felbujtóikat pedig sújtsa a megérdemelt büntetés, a karma törvényei szerint.

Mottó:

„A forradalom nem baráti összejövetel, nem irodalmi kör, csendélet, vagy hímzés, nem intézhető elegánsan és udvariasan. A forradalom erőszakos eljárás...”
(Mao Ce-tung)

Prológus: 1983. Amerikai egyesült államok

...A konyhában nem volt hideg, mégis fázott. Belülről. Ilyenkor nem segít csak a gin, az eloszlatja a belső űrt, ahová az aktuális rémálmában hullott. A régi vérfürdő képei halványodtak már, de nem elég gyorsan ahhoz, hogy ne kelljen innia egyet. Elővette hát az üveget, és egy kispoharat. A felesége tudott ezekről az éji viaskodásairól, a múlt szörnyeivel, ezért előrelátóan frissítette a lassan fogyó alkoholt. Sosem kellett mesélnie neki, és ezért nem győzött hálásnak lenni. Martha okos asszony, és ápolóként látott egyet, s mást. Jól ismerte a háborús pszichózis összes tünetét, a Koreai háborúból, de Vietnamból is. Lassan kortyolta a szeszt, a szeme könnybe lábadt, a torka reszelt, de erre volt szüksége. Úgy érezte ezt a dolgot jobb lesz magával vinni a sírba, s ha igaz a régi monda Kharónról, meg a ladikjáról, abban ücsörögve végképp megszabadul majd. Szinte vágyott már rá. Kibámult az ablakon, a kora hajnali utcára, nézte a mozdulatlanságot, homályt. A korai reflektorok csóvái – a munkába igyekvő kertvárosiak – újra ugyanazt az asszociatív láncot indították be nála. Ilyenkor egy filmpremiernek képzelte a rémálmot, a reflektorok a sztárokat világították meg, akik a bemutatóra érkeztek. A sokk elmúltával, a gin elfogytával mindig találgatni kezdett, mi lehetne a címe ennek a horror mozinak. Szerencsére nem volt élénk a fantáziája, így mindig az aktuális sikerfilmek címét ragozta tovább. Néha a rémálmok rémülete ezen a ponton vidámsággá vált, ha találó cím jutott az eszébe. Ezeket sem osztotta meg, fiai és lányai anyjával, mivel nem tudott magyarul, ő meg nem tudta volna hatásosan lefordítani. Egyszer megpróbálta neki elmagyarázni, hogy ne nézze teljesen bolondnak. Martha türelmesen hallgatta, de csak annyit fűzött hozzá: ha használ, csinálja! Neki az volt a fontos, hogy minél előbb visszakapja az embert, akit szeretett, akivel leélte az életét. Magában motyogva próbálgatta a címenterveket. Hamarosan azon kapta magát, hogy az olyan elcsépelet próbálkozások után, mint: Kossuth-

tér 2, vagy Öldöklés a mélyben, egyszer csak hangosan kimondta: A Kossuth-tér visszavág! A felkelők bosszúja! Miközben elmosta a poharat maga előtt „látta” a fiatalkori önmagát, és pajtásait megérkezni a díszes bejárathoz, ahol rajongók és izgatott riporterek várahoztak. Mosolygott, ahogy a többiek arcát nézte, kissé zavartak voltak, és értetlenek. Mosolyogva feküdt vissza, és pihelkényű álomba merült...

1956 Magyarország

1/Forradalom és megszárlás

Három fiú a sokadalomban, annak részeként, mint cseppek a tengerben. A történések úgy sodorták őket, akár az áradás a leveleket. Együtt voltak, együtt szemlélődtek. Jó ismerősei voltak egymásnak ugyan, de talán nem a barátság nevű fogalom mélyebb értelmében. Cimborákká lettek, a közös származás és érdeklődés okán. Összehozta őket a közös sors, a közös témák, és a vitakozás, beszélgetés vágya. Szabadidejükben, amikor nem tanultak, akkor is együtt ültek egy presszóban, vagy kocsmában, és gondolatokat cseréltek. Elsősorban könyvekről. A könyvek nagyon fontosak. Az ilyen vidéki fiúknak, mint ők, a legfontosabbak. Az oktatási intézmények könyvtárai valóságos kincsbányák, az ország legnagyobb könyvtára, meg maga az éden. Ők voltak a hős felfedezők, akik felkutatták ezen kincseket. A falu, és vidéki kisváros után, Budapest a szellem Mekkája lett, a szent Grál, amiből a tudás árad. Szenvedélyesen olvastak, mohón habzsolva az évszázadok felhalmozott tudását. Külön témájuk volt a materializmus, a józan ész, melynek lángja beragyogja a századok homályát. Mindhárman lelkes hívei voltak „az első tudományos világnézet”-nek. Legfőbb vitáik e körül zajlottak. Pityu és Balázs a haladó, történelmi materializmus megszállottja volt. Tüzes, lobogó tekintettel beszéltek erről, kihűlt kávéjukat kavargatva, vagy habja vesztett sörük fölött hadonászva. Zoli csak néha avatkozott közbe. A „dialektika általános mozgási formái”-ről szóló, nagy ívű monológokba, a maga sajátos módján szólt bele. A másik kettő szemében maradt volt a mechanikus felfogásával. Állandóan azt rótták fel neki, hogy le van maradva egy évszázaddal. Zolit a megismerés vágya hajtotta, de az „osztályharc” számára egy el nem sajátított absztrakció volt. Nem tudott abban gondolkodni. Nem igazán sikerült megértenie a „forradalmi, a világot mozgásában átalakító materializmus” nyelvét. A két társa, hol türelemmel, hol indulatosan próbálta ráterelni erre az útra. Zoli mindannyiszor „tévedésekbe esett”, sőt nem egyszer a maga földhöz ragadt módján, a fonákjára fordította a társai érvelését. E miatt többször a veszekedés határán, hajnalig vitakoztak, a kiürült utcákon. Egyszer majdnem bajba kerültek, amikor egy rendőrájáró felelősségre akarta őket vonni a kiabálás miatt. A helyzetet Pityu oldotta meg azzal, hogy hosszadalmasan elkezdte a hatóságnak magyarázni, miről akarják meggyőzni az elvtársukat. Végül már rimánkodott neki, hogy segítsen a felvilágosító, nevelő munkájukban. A közeg egyszerű fogd meg lévén nem tudta követni a vitát, így alaposan megzavarodva elengedte őket. Egy utcával arrébb, már nevetni is volt erejük, egyre jobban és harsányabban, nem törődve a kockázattal. Újra, és újra ismételtették Pityuval a szóvirágait, és csak nevettek. Ezután egy kis pihenés következett, buzgó tanulás, vad olvasás, majd ismét parázs viták. Ez töltötte ki az életüket. A hadsereg elől menekültek a szellemhez. Az alapkiképzés keservei után, mindent elkövettek, hogy kiszakadjanak abból a mocsárból. Mostanáig. Október 22-én, felbolydult körülöttük a világ. Amiről addig nem vettek tudomást, a maguk elefántcsont tornyaiban gubbasztva, most kénytelenek voltak vele

szembenézni. Felkelés tört ki, nyílt lázadás, ha úgy tetszik forradalom. Döbbsen nézték végig, ahogy az általuk annyiszor megidézett FORRADALOM hirtelen anyagiasult, mint valami szellem, egy elfeledett olajlámpásból. Pityu és Balázs azzal a kényelmetlen megtapasztalással hadakozott, hogy az annyiszor hivatkozott „forradalom”, nem olyan, mint ahogy azt a könyvek magyarázzák. Zolinak mindez nem okozott gondot.

- Az emberek nem jól élnek, és elégük lett! - fogalmazta meg egyszerűen, amit látott. A másik kettő erre kiesett a szerepéből. A mosolygó, jelszavakat kiáltzó, lelkes tömegben át, a forradalom új, eddig ismeretlen arca nézett rájuk. Amikor pedig Sztálin generallissimus szobra a kövezetre zuhant, mindhármuknak az a különös érzete lett, mintha egy jövőbeli történelemkönyv lapjait olvasnák. Elgondolkodva álltak ott, a „csizma tér”-en. Ők, még Zoli sem, nem voltak lelkesek, csak meglepettek, és kíváncsiak. Látni és érteni akarták. Aztán a forradalom megmutatta a teljes arcát nekik. Ez az arc ijesztő volt, harcokban, sebesültekben és halottakban testesült meg. A fegyverek fekete-szürke csillogása ismét a honvédség durva „szellemére” emlékeztette őket. A romok és kiégett járművek kulisszái között pedig nem talált utat hozzájuk a forradalom idealizmusa. Nem tudtak közömbösek lenni, hiszen látták, benne voltak. De nem akartak részt venni. Figyeltek, tapasztaltak. Gyűjtötték az információkat vitáik tárgyáról. Örültek a lehetőségnek. Azt gondolták - főleg Pityu és Balázs -, hogy amikor majd vége lesz, sokkal izgalmasabbakat fognak beszélgetni, mint addig bármikor. Mindenki a Kossuth térre igyekezett, hát ők is. Hogy mi lesz ott, a forradalom mit tartogat nekik még, csak magukban találgatták. Cikáztak a gondolataik, az élmények eddigi képei. Mindannyian bíztak benne, hogy valami érdekeset, valami olyat, amiről majd sokat lehet beszélgetni. Ami majd megerősíti, igazolja azokat a grandiózus eszme-futtatásokat, melyekben oly lelkesen hittek. Amikor a térre értek, sok-sok embert láttak, akik zászlókat lengettek, kiáltoztak, és virágot adtak az orosz katonáknak. A szovjet páncélosok furán hatottak az általános jókedv közepette. A felkelők közül többen a harcok között álltak, és a kezelőszeméllyel beszélgettek. Nem úgy tűnt, mintha vitatkoznának, pedig a fiúk legalábbis ezt várták volna. Az oroszok mosolyogtak. Ezen azért még meglepődtek. Ez a forradalom már produkált néhány meglepetést, amit nem tudtak az elméleti tudásukkal beskatulyázni, de mind közül ez volt a legfurcsább.

- Te nem ezekkel harcoltál eddig? - kérdezte elhűlvé Balázs Pityutól. Az éppen úgy letaglózva, mint ő, vállat vont.

- Úgy tűnik, szent a béke!

Mindhárman nyugtalanok voltak, a nagy barátkozókon feketéllő fegyverek miatt. Szerencsére azonban a felfegyverzetek kevesen voltak. A jelszavakat skandálók, zászlót lengetők között lassan, nézelődve mentek körbe a téren. Sétájuk közben ők is feloldódtak. Zoli tréfásan átkukucskált egy lyukas zászlón, a túloldalon egy kedvesen mosolygó lányarc nézett rá. Béke és nyugalom, ezt sugallta a látvány. A fiúk szomjasan itták be ezt a hangulatot, magukban már az eljövendő beszélgetések egy-egy fontos mozzanatát tervezgették. Elkezdtek felépíteni azt a retorikai közeget, melybe beleágyazzák a teret, a szabadsággal, a békével. Mindhármán erős érvek szánták, biztos pontnak, amire támaszkodva irányíthatják a gondolatmenetet. Az általános jókedv azonban egyszerre azonban hirtelen rémületbe csapott át. Buzgó szellemi légváraik építése közben először fel sem tudták fogni, mi is történik. Egészen addig a pillanatig nem, amíg egy mellettük álló véresen össze nem csuklott. Ekkor hallották csak meg a lövések hangját. Sorozatok voltak, valahonnan fentről jöttek. A gondosan felépített szóvirágok elhervadtak, elverte őket a jégesőként kopogó fém. Hullottak az emberek. Akik az előbb még ünnepeltek, most hal-

tak. A levegő megtelt fémes ropogással, és sikolyokkal. Valaki szinte szétszakadt a szemük előtt, egy rajta végigsöpörő sorozattól. Vér fröcskölt rájuk. Zoli megrázkódott, valami megmozdult a lelke legmélyén. Valami, amiről eddig nem tudott, amiről nem is sejtette, hogy az is a része. Először kínzó üresség érzete, aztán valami másé, amit egyelőre nem tudott azonosítani, de fuldokolni kezdett tőle. Pityu szedte össze magát elsőnek, meglökte a többieket. A fiúk végre felfogták, hogy ez nem csupán egy rossz álom. Iszonyodva, görnyedten futni kezdtek, vaktában, csak az ösztöneikre hallgatva. Ezek az ösztönök kinyíltak, kiélesedtek, és üvöltöttek, hangosabban mint a téren a zürzavar. Elrohantak egy felkelő mellett, aki a géppisztolyával felfelé lődözött. Az arcát szörnyűséges düh torzította el, olyan volt mintha egy ijesztő maszkot öltött volna. Zoli emlékezett rá, az előző percekből, akkor még nevetett. Mintha ezer éve lett volna. Aztán a mellkasából vörös füst robbant ki, és hanyatt vágódott. Kezéből az irtózatossá váló lármban hangtalanul hullott a köre fegyvere. A férfi üveges szemekkel feküdt ott, a belőle folyó skarlát patak eláztatta a nemzeti színű karszalagját. Pityu automatikusan, az új ösztönei parancsára kapta fel az elejtett fegyvert. A halott tekintete rajta nyugodott.

- Folytasd testvér, kapd el a bitangokat!

Így szólott hozzá a férfi. Pityu szájátva bámult rá. A felkelő halott volt, mégis beszélt hozzá. Biztatta. Ettől a pillanattól úgy érezte: kötelessége megbosszulni a halálát. Az övét, meg a többiekét is. Tovább rohant, a másik kettővel. Úgy tűnt neki a halott valamiképp követi. Szemben egy orosz tank állt, lángolt a géppuskája. A benn ülők az imént még barátok voltak a Magyarokkal. Most gyilkolták őket, rémületen, értetlen-dühösen. Kitértek a pász-tázásból, és szinte laposkúszásban siklottak tovább a zürzavar mélyén. A felbukó, megszagattott testek között rohanva, a világ fekete-vörös csikokká maszatolódott. Körülöttük aratott a halál. Zoli hallani vélte a csuklyás kaszáját suhogni. Hallotta, ahogy az éles fém a húshoz és csonthoz ér. Szédülni kezdett, hányinger tört rá. Könnybe lábadt szemei előtt összemosódott az öldöklés egyetlenség, rémületes kulimászba. Egy összegabalyodott húscsomó, amit a kámzsás nyeseget. De ekkor egy rántástól feljebb siklott a tekintete, és megpillantott valakit a halál fölé magasodva. Ez az alak nőnemű volt, de még sohasem látott ilyen nőt. Egyetlen testben három személy, három arccal. Mindegyik személy mást csinált. Az első egy fájdalmasan szép, és nagyon fiatal lány volt, az arcán indulattal. Kezében kardot tartott, és vadul suhogtatta. Ahogy suhintott, erősödött a harci zaj. A második egy érett asszony volt, Zoli amikor rápillantott, heves vágy rohanta meg és eszébe jutott az anyja. Ez a nő védőn tartotta kezét a tér fölé. Sokakat megmentett. A harmadik egy rút, horgas állú banya volt, és egy fekete pengéjű késsel fényes fonalakat vagdosott. A csuklyás az ő szolgálja volt. Ahogy elvágott egy fonalat a kasza is lesújtott. A hármas isten volt az, harc-élet-halál! A felfedezés, hogy a teret egy antik isten, Hekaté uralja, még messzebb lökte volna a világ forgatagától, de a transzból egy durva rántás hozta vissza. Pityu húzta magával. Épp jókor: fölötte suhant el a kasza. Egy pillanatarra még látta, hogy az élet elvesz egy fonalat a banyától. A csillogó penge szétszóródott, akár egy prizmán a fény, és izzó, pörgő lövedékeként spiccelt széjjel, egy géppuskasorozatból. Ahogy lebuhtak, valami nedvesbe tenyerelt. Lenézett. Egy vérfolyam volt, úgy hömpölygött, akár egy megáradt folyó. Még örvénylett is, mint a Stix, amin a halottak kelnek át. A vörös mellett, két fekete pont, két kihűlt szem nézett rá. A merev szemekben visszatükröződött az arca. Csapzott kisgyermeknek látta magát ott, a viharban. Egy orosz volt. A tankja előtt hevert, ahová lebuhtak. Mellette egy fura, behemót messzelátó hevert, a kinyílt tokjából félig kiesve. Különös holmi volt, bár látott már a seregben messzelátót, ez valami nagyon más volt.

- ...Vigyél magaddal!

Szólalt meg a távcső. A döbbenettől kikerekedett szemei előtt, a tárgy egy csábosan mosolygó nő lett. Egy lengén öltözött, kivilánló keblű szirén. A középső grácia? Kérdezte magától. A nő csak mosolygott rá, és egyre jobban hasonlított az életistennőhöz. Hát persze, hogy ő az! Gondolta, megmentette az életem! Kiválasztott!

- ...A tied vagyok...

A suttogó hang, akár a méz, képtelen volt ellenállni neki. Kinyúlt érte, és felemelte. Az üvege megcsillant, két pajkos szemként. Furcsa bizsergés vibrált az ujjvégeiben, s mikor a nyakába akasztotta, akárha valami puha, prémés állat simult volna hozzá. Mielőtt talpra rántották, még a halott orosz fegyvereit is felkapta. A géppisztolyt, és a pisztolyt, övestől, a hulla mellől. Nyilván lecsatolta beszélgetés közben. Játéknak tűntek, szinte súlytalanok, pedig a seregben a fegyverek súlyától sokat szenvedett. Már szó sem volt kívülállásról. A marokfegyver egy Nagan volt, ismerte a típust, a háború egyik legjobb tisztí oldalfegyverét.

- ...Jól tetted! Szükséged lesz rá! - dicsérte meg a látcső. Ebben a pillanatban érkeztek meg egy kapualjba, szinte berobbanva oda.

- Jól vagy?

Kérdezte meg tőle Pityu, aggódó arccal. Bólintott, a világ visszatért hozzá, és ő szétnézett. Még folyt az öldöklés. Üvöltött a tér, vérben ázott a tér. Az emberek fejvesztetten, teljes pánikban rohagáltak össze-vissza...

...Hirtelen hullott csönd a térre, amikor elhallgattak a fegyverek. Ez a csend olyan volt, mint amikor becsapnak egy ajtót. A következő pillanatban ez az ajtó szilánkokra hasadt a hörgéstől-jajgatástól... a kétségbeesett üvöltéstől, a sirástól. Mozdulatlan volt a tér, vérben úszott a tér. Mindhárman sokkos állapotban, fegyvert szorongatva bámulták a teret. Olyan idegen volt, akár egy távoli bolygó felszíne. Most a csend vált fülsiketítővé, a sebesültek és haldoklók vergődésének zaja, mint egy távolodó bombázókötél a láthatár peremén. Ebbe a csöndbe, az utolsó ítélet harsonái előttibe hasított bele a zaj, a hátuk mögül: sietős csizmák dobogása a lépcsőkön.

Amikor hátrafordultak, egy csoport emberalak, kék parolis ávosok akkor értek a lépcső aljára. Pontosan szemben álltak egymással. Három civil, meg az államvédelmiskék. Az egyenruhások elfehéredett kézzel szorongatták a puskáikat. Arcuk sápadt, tekintetük idegesen rebent ide-oda. Pityu volt az, aki először meglendítette a fegyverét. A legelő álló ávos erre fura torokhangot adott, leginkább egy ijedt nőéhez hasonlót, aztán sarkon fordultak, és elviharzottak, be az udvarba. Olyan gyorsan, hogy a fiúk másodpercekig csak bambán bámultak utánuk.

Aztán viszont gondolkodás nélkül utánuk vetették magukat. Még látták, hogy az utolsó menekülő, egy falnak álcázott ajtót próbál meg behúzni. Az is meglátta őket, kétségbeesetten, szinte sikoltva ordított, és becsapta a rejtett ajtót. Az a kapkodás miatt azonban nem csukódott be rendesen. A fiúk megtorpantak a vékony rés előtt.

- Utánuk! - reccsent habozó társaira Pityu. Csak egyre a géppisztolyos felkelő kísértette. Úgy érezte ott áll mellette, és abból a másik világból - amiben nem is hitt! - üvöltözik vele haladéktalan bosszúért kiáltva.

- És ha csapda? - vetette ellent Zoli. Pityu ránézett. Félig süketen a fülébe ordító szellemről, nem volt magánál.

- A tetőről jöttek, ezek lőttek ránk!

- Meg az oroszok! - tette hozzá Balázs.

- Csak puskájuk volt, nem gépfegyverük!

- A tetőn hagyták! - vágta rá Pityu. Egyikük sem volt olyan állapotban, hogy logikai kézitusa bonyolódjon a fegyvereket illetően. Pityu még mondani akart valamit, de egy lövedék vágódott a falba mellettük. Alaposan megijedve pördültek meg. Az udvar túlsó végén egy árnyalak állt és rájuk célzott. Ahogy megmozdult, felismerték, egy orosz volt. Mögötte pedig feltűntek a társai, az árnyak összefolytak. Egyre többen lettek, feléjük mutogattak, aztán hirtelen megindultak. Közeledtek.

- Befelé!

Kiabált Zoli, feledve előbbi aggodalmát. Szinte egyszerre rontottak be. Mögöttük lövések záporoztak. Lerobogva a lépcsőkön, a gyér világításnál épp csak hogy nyakukat nem törték. Hallották, hogy az oroszok jönnek utánuk. Na most biztos a csapda! Gondolta Balázs rémülten. Nincs visszaút! Vette tudomásul Zoli. Még nincs vége! Pityuban ez visszhangzott.

(Folytatása következik.)

Lír Morlan

A hintaló álma

„Árván állt a koromsötétben,
Csak egy könnycsepp csillogott üvegszemében”

Pierrot: A hintaló álma

Bent sötét volt, de odakint az utcalámpák fénye ezer szikrát vetett a frissen hullott havon. Az elmúlt napok hervadó reménye mára végleg semmivé foszlott. Még világos volt, amikor az utolsó vevő után bezárták a boltot. Nem volt miért nyitva maradni tovább, hisz jóformán minden elfogyott. Játékbolt karácsony előtt... Elvittek mindent. A kis vonatokat és a kézzel festett, faragott autókat, a porcelán-, és rongybabákat, a marionetteket és a hógömböket, a puha macikat és a zenélő ékszerartókat. Mindent.

Egyedül maradt. Most pedig csendesen bámult ki a sötétből az utcácskában csillogó, frissen hulló hóra. Furcsa szorongást érzett a szíve táján, de nem törődött vele. Hálás volt... Hálás, amiért előhozták a raktárból, ahol oly hosszú éveket töltött porosodva, elfeledetten. Letörölgették, és a boltba hozták. Ahogy minden más játékot, mely évek óta féltetve, reményvesztetten várt. De most eljött az ő idejük. Az egész raktárt, minden régi holmit előrehoztak karácsony előtt. Még őt is, bár tudta, felesleges. Hisz az újabb hintalovak annyival szebbek voltak! Sörényük igazi volt, nem csak faragott, a gyerekek simogathatták és fésülgethették. Arannyal és különleges színekkel festették meg őket, és nyereg is volt rajtuk! Egy ilyen csodás, pompás paripa mellett ugyan kinek kellett volna pont ő?

Festése fakó volt, itt-ott megkopott, és díszek helyett sokkal inkább a vonásokra fektette a hangsúlyt faragója. Egyedi volt, de közel sem olyan szép, mint újabb társai. Megöregedett, de csupán a teste kopott el, szívében éppen úgy élt még a tűz, mint aznap, amikor elkészült. Ha lehunyta a szemét, tisztán emlékezett a mesterre, aki készítette, a szeretetre, amellyel csiszolta, festette és simogatta, és a szavakra, a csodás mesékre, melyeket közben sutogott.

- Egyszer eljön a perc, amikor valaki rád mutat majd, és azt mondja: „ezt akarom!”. És akkor egy nagyon boldog gyermek legkedvesebb barátja leszel. Téged keres majd a tekintete, amikor reggel kinyitja a szemét, és neked suttog „jóéjszakát”, mielőtt álomba merül. És nem csak akkor lesztek együtt, óh, nem! Álmában valódi lóvá változva átröpíted őt erdőn, mezőn, akár még a tengerek felett is, hogy együtt éljetez át minden kalandot!

Szíve reszketett az örömtől, amit a szavak sugalltak, és alig várta már, hogy a boltba kerüljön. Tudta, ha mindez valóra válik, senki nem lehet boldogabb nála.

De nem így történt.

Az öreg mester meghalt, és ő, jó néhány társával egy poros rakárba került. Az ifjú, aki átvette az üzletet, nem hitt a régi játékokban, és bár gyermekként még ő is ilyenekkel játszott, sokkal többre becsülte azokat a díszes, új darabokat, amiket drágábban lehetett eladni. A babák arca és ruhája már egyforma volt, de úgy tűnt, ez senkit nem zavar. Lassan a mestereket sem érdekelte már, hogy lelket adjanak mindegyiküknek, csak az, hogy minél gyorsabban, minél több készüljön el a játékokból.

Lassan ő is lemondott hát álmairól, és csak az ablakot figyelte, ahogy a fény és a sötét váltotta egymást. Kezdte megérteni, hogy megálmodott élete, a boldogság, amire úgy várt, és amit úgy adott volna, nem jön el soha. Hosszú évek után döbrent rá, és ekkor értette meg, hogy többé nem barát, mesehős és paripa, csak egy darab fa, amit széthasítva a kandalló lángjára vetnek majd, ha végleg megunták, hogy a helyet foglalja.

De - gondolta - ha ez megtörténik, talán még láthatom a szépséges szobákat és a gyerekeket, mielőtt a testembe kapnak a lángok, és talán, ha szerencsém van, egy gyermek odatartja majd a kezét a tűzhöz, és mosolyogva azt mondja majd: „Milyen jó meleg van!”

Lassanként beletörődött sorsába, míg egy nap kinyílt a raktár ajtaja, és elkezdtek előhozni őket. Újra fényt látott, megpuccolták, méhviasszal bekenték, és a játékboltba vitték a többiek közé. Új remény támadt benne, és akárhányszor egy gyerek a boltba lépett, szíve éppen úgy remegett, mint amikor az öreg játékkészítő a fülébe súgta mágikus szavait. Várta, hogy rámutassanak, hogy hozzáérjenek, remegve követte pillantásukat, és reménnyel telten várta választásukat... de a pillantások elsiklottak fölötte, az apró ujjak más felé nyúltak, és a csomagolás mindig másra került, sohasem rá. Szíve és reménye egyre sorvadt, egyre fogyott.

A polcra egy barna, kék nadrágos, nyakkendős mackó nézett rá, arcán a szomorúra varrott mosollyal.

- Öregek vagyunk, barátom - sóhajtotta, és a hintaló szíve majd meghasadt a szavak igazságának súlyától. Mindketten a raktár lakói voltak, és összekötötték őket elvesztett álmaik. - Miért keltenénk bárkinek, mikor nálunk sokkal szebbek közül válogathatnak?

- Talán egyszer mégiscsak lesz valaki - remegett a hangja, - aki nem a külsőt nézi.

A mackó hosszan, csöndesen nézett le rá. Mindketten tudták, hogy ebben a világban milyen kicsi az esélyük, hogy találjanak egy ilyen embert. De egyikük sem mondhatta ki. Milyen jögon törné össze a másik reményének utolsó szilánkját? És persze vele együtt a sajátját...

Az utolsó nap élnék sürgölődése aztán otthont teremtett mindenkinek. Szinte kifosztották a boltocskát, nem is maradt semmi. Csupán ők ketten. A tulajdonos az üvegajtóhoz lépett, és kitétte a zárva táblát.

A hintaló lehunyta a szemét, érezte, ahogy egy könnycsepp folyik végig faragott fa arcán. Hát vége. Ők ketten nem kellettek senkinek. Az öregek sorsa nem az álmok beteljesítése. Mégsem vádolta az életet, nem vádolta az embereket, a tulajdonost, a többi játékot. Csendben elfogadta a sorsát, tudva, hamarosan új játékok tucatja érkezik majd, és újra tele lesz a bolt. De Ő akkor már nem lesz köztük. Visszakerül a raktár legtávolabbi sarkába, és csak az ablakon át figyelheti, ahogy a fény és a sötét váltja egymást... míg...

Odakint lassan sötétedett, és a hulló hó szikrázva ragyogott mindenütt.

- De legalább láttam a világ szebbik oldalából is egy kicsit. Vajon ennyire szép lehet a tavasz és a nyár is?

Odakint egy árus sült gesztenyét kínálgatott, és karácsonyi dalokat éneklő boldog emberek vonultak el az ablak alatt. Az aranyszínű csengettyű hangjától kísérten kinyílt a bolt ajtaja, és egy idős asszony lépett a helyiségebe.

- Anyám, mit keres maga itt? Nem úgy volt, hogy otthon találkozunk?

- Látom, jól ment az üzlet - felelte az asszony figyelmen kívül hagyva a kérdést.

A fiatalember fel sem nézett, a pénzt számolgatta.

- Igen. Szinte mindent eladtam. Jó évet zárunk.

Az idő hölgy a két megmaradt játékhoz lépett.

- Apád azt mondta volna, sok embert tettünk az idén boldoggá.

- Na igen - hagyta rá a fia, hiszen az apró megszámlolásához figyelnie kellett. - Hogyne, az is...

Az asszony végigsimított a hintaló fején, akinek belereszketett egész lénye. Olyan régen nem érintették meg így, olyan régen hitte azt, hogy sosem volt valós, és csak álom lehetett...

- Milyen szép, régi darabok! - mondta, és levette a mackót a polcra. - Kislánykoromban volt egy ehhez hasonló barátom. Mondd csak, fiam - fordult meg hirtelen ötlettől vezérelve -, nem adnád ezt nekem?

- Ha kívánja - vont vállat a férfi. - Úgysem hiszem, hogy el tudnám adni. - Besöpörte a pénzt a szütyőbe, és a kabátjáért nyúlt. De most siessünk, már otthon kellene lennünk!

A kulcs elfordult a zárban, és halk kattanása teljes magányra ítélte az árván maradt játékot. Nem tudta, mit kellene éreznie, csak azt tudta, hogy egyszerre járja át a karácsony szeretete és az egyedüllét fájdalma. Tudta, hogy elveszett álmai sosem nyernek életet, és ő sosem láthatja a ragyogó karácsonyfadíszeket.

Ó, bár egyszer, csak egyetlen egyszer...

Megpróbálta fejét lejjebb hajtani, hogy az ablakokon át beláthasson a szemben lévő házba, hátha csak messziről megpillanthatja a fát.

Milyen furcsa is az élet - gondolta szomorkásan -, hiszen épp olyan fa, mint én voltam egykoron.

A sötét végül rátelepedett a boltra, és csendes, békés éjt hozott. Magányosan állt a hátsó részben, a pult mellett egyes egyedül.

Minden kihűlt körülötte, egyedül az Ő szívében élt még némi parazsa a melegségnek, a szeretetnek. Lehunyta a szemét...

...és amikor kinyitotta, csodás szobában állt. A kandalló fényénél minden meseszerű, meleg fényben ragyogott, és az ablak előtt ott állt... ott áll... a fa! Zöld túleveles ágain díszek lógtak, angyalok, gömbök és harangok, gyönyörű összhangban. De nem ez volt a legcsodásabb, hanem az a két puha, ölelő kar, mely nyaka köré kulcsolódott.

„Gyí, lovacskám, vágtsass!” - hangzott a kiáltás, és ő boldog ringásba kezdett lelkes gazdáját a csillagokba röpítve. Boldog volt. A Legboldogabb a világon! Tudta, hogy hosszan hintáztatja majd kis gazdáját, olyan hosszan, míg csak bírja, míg le nem csukódnak a kicsi szemei a fáradtságtól, és le nem veszik a hátáról a szülei, hogy az ágyacskájába fektessék... És akkor... akkor az álmában indulnak majd száz kalandra, épp, ahogy az öreg mester ígérte... Hallgatta a kandalló tűzének pattogását, a zenedoboz kedves dallamával keveredve, és figyelte a lángok táncát az üvegdíszeken, mintha csak a ritmust követték volna apró tündérek száza. A nagy szoba minden tárgya új vendégként köszöntötte őt, új családtagként, új barátként. Nem érdekelt őket, hogy nincs arany díszítése, se hogy hány hosszú évig várt rá, hogy kivegyék a raktár sarkából. Csak a szeretet számított, amit adhatott, és ami körülvette. Csak a szeretet, és az a boldogság, ami a gyermekek arcáról sugárzott...

(Pierrot dala alapján)

Szabad akarát

Xenothep

A tízemeletes épület szélén álltam, bensőmben ambivalens érzelmek kavargtak, és próbáltam magamban túloldítani életőtönöm kétségbeesett sivalkodását. Harmadszor készültem nekirugaszkodni éppen, már megfeszítettem combjaimat az ugráshoz, amikor megszólalt tőlem balra egy kellemesen mély, barátságos, ugyanakkor hátborzongató hang.

- Sokáig tökölsz még?

Oldalra pillantottam.

Alig egy méternyire egy éjsötét ruhát viselő, fiatal fiú ült a beton mellvéden a mélység fölé lógatva lábait, két kezével a combjai mellett támaszkodva. Elsőre látszott, hogy nem ember, mivel hatalmas, fekete szárnyak meredeztek a vállai mögött, hosszan elnyúlva a tető repedezett szigetelésén. Hosszú, megtépázott tollai feketén csillogtak, a derengő napfény különös mintákat rajzolt rá.

- Na, ne... - sóhajtottam fel fájdalmas hangon. Amikor felém fordult, tiltón emeltem felé ujjam.

- Ne mondd meg, kitalálom! Te vagy az őrangyalom, és a neved valamipher!

A fiú megvetően elmosolyodott, szemei ezüstösen fénylettek a naplementében.

- Őrangyal, hagyjad már... veh... de amúgy ja, a neved Cruxapher.

Ebben a pillanatban a semmiből feltámadt a szél, és a mélység felé taszított. Rémülten szisszentem fel, szívem kihagyott egy ütemet, kétségbeesetten köröztem karjaimmal az épület mellvédjének legszélén, hogy visszanyerjem az egyensúlyom, mindeközben a fekete angyal érdeklődően nézte, ahogy kapálózok. Amikor végre sikerült megállnom stabilan, elismerően bólintott.

- Nem semmi koreográfia.

Bosszúsan töröltem le izzadt homlokom.

- És hol az őrangyalom?

- Neked nincs olyan. Felmondott. Egész pontosan le kellett szedálni, mert idegösszeomlást kapott melletted, és ki akart lökni egy autó elé. A te életed annyira extrém, hogy egyszerűen sírba tetted az őrangyalodat.

Azt éreztem, hogy gúnyolódik, így megpróbáltam tudományt sem venni róla.

- Mit akarsz?

Csodálkozva húzta fel szemöldökét.

- Ééén?... Te mit akarsz?

Csettintettem.

- Le akarok ugrani, és nem tudsz megakadályozni benne, akárhogy is akarsz lebeszélni róla!

Ő vállat vont.

- A halál sem akar lebeszélni.

Gyanakodva néztem rá.

- Ki vagy te?

- A halál, most mondtam.

Félénken néztem hatalmas szárnyaira, aztán tétován intettem.

- Te vagy a halál?

- Nem a halál, hanem a te halálad.

Lemondóan nyögtem.

- Saját halálom van... haláli.

- Ez nem olyan vicces fiú. Én a borzalmas halál vagyok.
- Szóval te nem akarod megoldani az életemet, mint Solipher?
A fiú szemei gonoszán csillantak fel, de mosolya vidám volt.
- Ne merészelj egy napon említeni azzal a kis szerencsétlen gnómmal még egyszer, vagy nem lesz gondod a kezdő lökettel! Én semmit nem akarok megoldani.

- Akkor miért vagy itt?
Ujjaival kört formált a szeme köré.
- Felveszem kamerával a nagy zuhanást, és kiteszem a Youtube-ra. Baromi jó nézettsége lenne.
- Nincs is kamerád.
Mosolya gúnyossá vált.
- Tényleg ez a legnagyobb problémád? Hogy van-e nálam kamera, vagy nincs? Dönts végre, mert untatsz.
- Miről döntsek?
- Hogy leugrassz-e, vagy sem. Ha zavarban vagy, elfordulok szívesen.

Hangjából szinte csöpögött a vitriol, zavartan pillantottam le a mélységbe.

- Megmondod, miért vagy most itt?
- Azért, mert hívtál. Ne gondold, hogy nekem ez jó, ide-oda ugrálni alternatív valóságok közt. Békésen iszogattam a vaníliás szörpömet egy könyvet olvasgatva éppen, amikor hívtál.

Felemelte állát, így láthatóvá vált a nyakában egy fekete szíj nyakörv. Egy ezüstszínű biléta függött rajta, megsimította ujjá hegyével.

- Tudod, mi van ideírva?
- Nem tudom.
- A te neved. Én vagyok a halálad. Ha semmi sincs is már az életben, mert mindent elveszítettél a reménnyel együtt, én akkor is itt vagyok neked, engem nem tudnak elvenni, és nem tudsz elveszíteni. Mindig a nyomodban járok, életed minden pillanatában.

Megborzongtam.

- Te... meg akarsz engem ölni?
- Dehogyan! Végül úgyis bekövetkezem, miért akarnálak megölni idő előtt? Azt te akarod. Gyilkosságra készülsz e pillanatban, hogy a mélybe vetve magadat, menthetetlenül összetörd földi porhüvelyedet, véget vetve az általad nyomorúságosnak tartott életednek.

- Hogy értetted azt, hogy te vagy a borzalmas halál? Milyen halál van még? Hogyan lehet még meghalni?

Kezével intett.

- Így is, úgy is... Ha eljön az idő, akkor van, hogy este lefekszel, elalszol, álmodban megáll a szíved, és kész. Aztán van, hogy elcsap egy autó, fel sem fogtad, már halott vagy. Ezeket békés, vagy gyors halálnak nevezték. Meg van az, amire te készülsz. - És az... borzalmas?

Vidáman felnevetett, és hívogatóan intett.

- Gyere, ülj ide mellém, mutatok valamit!

Óvatosan közelítettem meg, nem bíztam benne, aztán eszembe jutott, hogy miért is vagyok én itt a tetőn, és majdnem felröhögtem. Nem mindegy, hogy ő lök le, vagy én ugrom? Bátran lehupantam mellé, ő pedig lefelé mutatott.

- Szóval, technikailag a dolog úgy néz ki, hogy lendületet veszel, elugrassz, majd pár másodperc után földet érsz. Mivel a beton-

járda képtelen tovább adni tested lendületét, így visszaadja, neked pedig összetörnek a csontjaid, és meghalsz.

Bólintottam.

- Igen, ez az elmélet.

Szemei felcsillantak.

- Épp ez az! Elmélet, fiú. A te elképzelésed a gyors halálról. A gyakorlat azonban nem ez. A valóságban, ahogy elrugaszkodsz, kurvára meg is bánod, de már senkinek nincs hatalmában visszalökni téged, mert ez a te döntésed volt, ezt választottad. Az a pár másodperc nem azzal telik, hogy leperog az életed, aminek a végén a megbékélés vár, hanem kétségbeesetten sikoltozol, és amikor földet érsz, még bőven érzed azt az iszonyatos fájdalmat, ami végül megöl.

- Ez lehangoló - mondtam szomorúan.

- Az. A halál lehangoló. De te még fokozod is ezt.

- Fokozom? Mivel?

- Nos, vihar készül, néha feltámad a szél, és az ugrás pillanatában ellök az épülettől a túloldal felé. Arra pont elég, hogy annak a fának az ágai közé érkezz. Lassítja a zuhanásodat, összetöri pár csontodat, ez nagyon fog fájni, majd a végén kihullasz az ágak közül. No és mi van ott, rögtön a fa törzse mellett?

- A magasfeszültségű távvezetékek - feletem halkan.

- Az bizony. Bezárod az áramkört, ívet húz rád az a nagyjából kétezer volt, ez megint rohadtul fog fájni, bemegy a törött jobb válladon, és kimegy a felnyársalt bal combodon. Nem megy át a szíveden, nincs olyan mázlid, így összetörve, és súlyos áramütés után tovább zuhansz, összetörve még pár csontodat és a gerincet. Még mindig élsz ekkor, jó esetben már nem vagy öntudatodnál, és a kórház felé, a mentőautóban meghalsz anélkül, hogy egyetlen pillanatra is magadhoz térnél. Rossz esetben túléled, és összeégett, kifacsarodott, magatehetetlen nyomorékként élhetsz tovább. Nem ártana imádkoznod.

Hangom némileg reszketett, amint bátortalanul megszólaltam.

- És nem lehetne, hogy... csak simán gyors halált haljak?

A fejét ingatta.

- Nem. Ezt választottad.

- Választotta a halál!

- Dehogyan választottam! Te választottad!

Felhúzta jobb lábát a betonra, rátámaszkodott térdére, és fájdalmas nyögéssel felállt. Én is felálltam, és meglepetten néztem rá. Most látszott csak igazán, milyen borzalmasan fest. Cafatokra tépett szárnyai bénán lógtak, ruhája is tépett volt, a bal combja belső oldalán hatalmas égési sérülés, a jobb vállán a ruha furcsán, szögletesen állt, szemeiben megtört a fény, és hajában vércsíkok sötétlettek. Kissé széttárta karjait.

- Ez a döntésed. Ezt választottad.

- De hiszen még nem ugrottam le!

- De le akarsz.

Hatalmas szárnyainak látványa tette rám a legsokkolóbb hatást, gondolkodni is alig tudtam.

- De miért ugranék le?...

- Az nem érdekel. Nekem ez mindegy. Csak dönts el végre, hogy tehessem a dolgom én is.

A mélybe pillantottam.

Odalent kicsi gyerekek futkostak a játszótéren, anyukák ültek a padokon, fiatal srácok fociztak a pályán, két férfi pedig egy nyitott motorháztetejű kocsit főlé hajolt a parkolóban. A nyári késő délu-

tán közömbös hátere előtti megszokott, nyugodt kép. Fogalmuk sem volt róla, hogy itt vagyok, senki nem nézett fel, hirtelen nagyon magányosnak éreztem magam.

Cruxapher felemelte jobb karját, vállában ropogtak a törött csontok, aztán a vállamra tette jéghideg kezét.

- Nem vagy egyedül, fiú. Itt vagyok neked. És ha leugrasz valóban, akkor már te is itt leszel nekem. Nos? Így, vagy úgy?

Felnéztem rá, homályosan csillogó szemeibe, és nem láttam semmit, csak a tükörképemet. Szembenéztem a halállal. Mögötte elmosódott a tető látványa, csak ködös kavargást láttam.

- Mi van a halál után? – kérdeztem.

Ő kis ideig nem felelt, aztán leengedte kezét.

- A választásodtól függ. Ez az ajándékod. Szabad akaratedből cselekszel.

- Találkozom a Teremtővel?

Elmosolyodott, és lefelé intett.

- Nem. Nem ez az út vezet Ő hozzá.

- Tehát léteznek?

- Ne a haláltól várd a választ! Azt a szívedben keresd.

- Én... szeretnék találkozni Vele.

Szemeiből ekkor eltűnt a gonosz, fémszínű csillogás, arcáról a fájdalom, felegyenesedett, és ruhája már nem volt tépett, válla sem törött. Szárnyait széttárta, eltakarva a haldokló naplementét, hatalmasan borult rám árnyéka.

- Ez egy jó döntés. De azért ne felejsd el, fiú! Viszontlátásra, és ne feledd: én mindig itt vagyok neked.

Felemelkedett, aztán két hatalmas szárnycsapással eltűnt az alkonyi égből. Töprengve néztem utána még sokáig, és azon gondolkodtam, hogy vajon az őrangyalok képesek-e rábeszélés helyett elrettenteni.

Hátraléptem a tető széléről, aztán sóhajtván indultam a lépcsőházba vezető lejárathoz.

- Úgyis találkozunk. Így, vagy úgy.

A rádióamatőr I.

Milton Gray

1976. december 25. (Karácsony másnapja)

Tom leemelte fejéről a fülhallgatót, és fáradtságtól égő szemeit megdörzsölve jókorát ásított. Öreg Laci az asztal fölé hajolva babrált a rádióvevő kereső gombjával, majd az alig hat négyzetméteres rádiószoba túlsó sarkában a vaságyon alvó Gyula felé intett.

- Ha fáradt vagy, ébreszd fel! Nemsokára úgyis váltania kell téged.

- Nem. Még nem! Hosszú lesz az éjszaka neki. Kibírom még ezt a negyed órát. Nézzed, hogy állunk?

- Fél hatkor még a negyedikek voltunk. Egy kanadai állomással holtversenyben.

- Mikor hangoltad utoljára a végfokot?

- Hát? Jó régen. Van már két órája is.

- Akkor nyomd a billentyűt!

Felállt és az asztal melletti, leginkább természetes vasszekrényhez hasonló szerkezethez lépett. Egy fekete bakelit gombot addig forgatott, amíg a mellette lévő négyzet alakú mérőműszer mutatója a legnagyobb értéken megállt, aztán visszahuppant a székébe. Az asztalon heverő fejhallgatóból hirtelen élesen sípoló morzejelek hallatszottak, s hogy Gyulát fel ne ébressze, felkapta és fejére illesztette.

- Ez csak egy dán. Tengeren túli, vagy ázsiai összeköttetés kelte még néhány – pillantott Öreg Lacira.

- Talán éjjel szerencsénk lesz. Ha nem itt a három és félen, akkor talán a hét megán.

Kopogás hangja keveredett az éter megszokott zajai közé, s csak akkor vette észre, amikor megismétlődött.

- Te kopogtál? – nézett kérdően Öregre.

- Tessék?

- Mondom, te kopogtál?

- Miért kopogtam volna? – fordult felé értetlen ábrázattal emelve le a fejhallgatóját.

A következő pillanatban azonban már mindketten hallották.

- Kintről jön – ráncolta Tomi a homlokát.

- Kintről? Ki mászkál ilyenkor odakint?

A kopogás megint megismétlődött. Tomi felállt, az ajtóhoz lépett, elfordította a kulcsot s a kilincset lassan lenyomva résnyire nyitotta. A következő pillanatban az ajtó kivágódott és éktelen üvöltéssel maszkos kommandósok rontottak a rádiószobába.

- Ez a Nemzetbiztonsági Hivatal különleges egysége! Álljon a falhoz, lábát terpeszbe, kezeit feje felett a falra! – üvöltött Tomira az egyik, és erőteljes mozdulattal nyomta a falnak. – Lábát terpeszbe!

Egy másik Öreg Lacit teperte a székéből a földre, majd kezeit hátra csavarva rátérdelt, és hátához szorítva fegyvere csövét üvöltött az is!

- Nem mozdul! Így marad!

Az alvó Gyulát két kommandós rántotta a vaságy mellé a földre, és jóformán még fel sem ébredt, már megbilincselte kézzel feküdt a szoba hideg cementlapján.

A harmadik kommandós az ajtóban állva biztosította a helyszínt. Kisvártatva egy tányérsapkás tiszt lépett a szobába. Körbe pillantott, s miután meggyőződött arról, hogy emberei minden tekintetben urai a helyzetnek, Öreg Lacihoz fordult.

- Bakos Antal alezredes vagyok a Nemzetbiztonsági Hivatal Különleges Egységének a parancsnoka. Önt, hogy hívják?

- Öreg László! – válaszolt a hátán térdelő kommandós súlyától nyögve.

- Állítsák fel őket! – intett a kommandósoknak, majd mikor már mindhárman álltak, az öreghez fordulva folytatta.

- Ez itt milyen helyiség?

- Az üzem rádióamatőr klubjának rádióadó szobája.

- Mit csinálnak itt éppen most? – kérdezte a tiszt színtelen hangon.

- A Karácsonyi rádióamatőr versenyen veszünk részt tegnap éjféltől holnap éjfélig!

- Rádióamatőr verseny! Értem! És melyik itt a rádióadó? – nézett az asztalon heverő készülékekre.

- Az alumínium házas - bólintott Öreg Laci a fejével az egyik felé.

- Most is működik? - fordult felé a tiszt.

- Be van kapcsolva, de csak akkor működik, ha a morze billentyűt lenyomja.

A tiszt óvatosan nyomta meg a kicsiny szerkezetből kinyúló kar fekete bakelit gombját. A következő pillanatban az asztal mellett álló vaslemezszerkezet műszere nekilódult, a tetején kiálló porcelán szigetelőhöz rögzített lámpa pedig fényesen világítani kezdett. A tiszt meglepetten kapta el a kezét, de néhány pillanat múlva tett egy újabb próbát.

- Ez a berendezés mi célt szolgál? - mutatott a vasszerkeznyszerű szerkezetre Tomi felé fordulva.

- Az a rádióadó végerősítő fokozata. Az alumínium házas a meghajtó, az állítja elő a rádiófrekvenciás jelet, ez pedig felerősíti.

- Hogy hívják magát? - lépett váratlanul hozzá a tiszt, és egészen közelről az arcába bámult.

- Frank Tamás.

- Szóval ez felerősíti! - fordult ismét a végerősítő felé. - Mennyire erősíti fel, Tamás?

- Az attól függ, hogy mekkora a meghajtó jel és végfok kimenő teljesítménye, valamint milyen az antenna illesztése.

- És milyen az antenna illesztése? - lépett a még mindig kábult Gyulához a tiszt.

- Nem tudom! Én éppen aludtam.

- És magát hogy hívják? - mérte végig a tiszt.

- Steiner Gyula - válaszolt remegő hangon.

- Gyula! Egy valamire való amatőr akkor is tudja, ha álmából kommandósok ébresztik fel! - felelte az őrnagy, majd ismét Öreg Lacihoz fordult. - Mióta van engedélyük rádióadó működtetésére?

- Már több mint három éve. A három és fél, valamint hét megaherczes amatőr sávban.

A tiszt megint megnyomta a morzebillentyűt, és egy pillanatra elgondolkodva nézte a vasszerkezet tetején felgyulladó lámpát, majd az ajtóhoz ballagott.

- Húzzanak ki mindent a konnektorokból, kapcsolják le az automatát, zárják be és plombázzák le az ajtót! Ezeket meg hozzák! - fordult az egyik kommandós felé, majd kilépett az ajtón és alakja eltűnt a sötétben.

Maggoth

A kérdés

Jerry félórával korábban ért be a munkahelyére, elővette aktuális olvasmányát, és belemerült. Tökéletesen részévé vált a történetnek, mint mindig. Kamaszkorában a szülei még pszichiáterhez is elvitték, mert gyanúsak találták ezt az elmélyedést, de a szakember csak annyit állapított meg róla, hogy vérbeli könyvmoly. Az ifjú Jerry Brain érzékenysége azonban más területen is megnyilvánult: időnként látta a jövőt, noha erről mélyen hallgatott. Kénytelen volt titkolni különös adottságát, mert akárhányszor csak beszélni próbált róla valakinek, iszonyatos rosszullet pecsételte le az ajkát. Alig haladt néhány oldalt az olvasásban, nyílt az ajtó, és Howard Blumsky lépett be rajta, aki a szomszédos asztalt birtokolta, és Jerry csekély tagot számláló baráti körébe tartozott. A magas, jóképű, hátrazselézett hajú férfi gunyoros pillantást vetett rá.

- Üdv, mit olvasol már megint?

- Áh, csak egy lektűrt - legyintett Jerry. - Két fickó küzd teljesen értelmetlenül egy összeomlófélben lévő templomért. Az egész történet tulajdonképpen egy nagyívű metafora életről, szerelemről és nőkről.

- Aha - bólogatott Howard. - Szóval engem nem érdekelne.

- Nem - ismerte el Jerry kesernyés lemondással a hangjában. - Téged nem annyira.

- Hú, de várom a hétvégét! - váltott témát a piperkóc külsejű Blumsky, miközben elterpeszkedett a saját asztalnál. - Azért lásuk be, nem mindennapi esemény egy céges víkend a Karib-tengeren! Még most is nehéz elhinni, hogy a főnökség képes ilyen nagylelkű gesztusra.

Az alacsonyabb termetű Jerry egyetértően bólogatott. Az iroda vezetőit tényleg megszállhatta valami, mert idáig nem akadt rá példa, hogy befizették volna valamelyik kirendeltség dolgozóit egy tengeri vakációra.

- Képzeld csak el - villantott rá cinkos vigyort Howard -, kikötünk egy egzotikus szigeten, és fűszoknyás lányok sereglenek élénk élénk színű koktélokkal a kezükben!

Nem szabad eljőnnöd erre az útra! - Jerry legszívesebben

Howard arcába üvöltött volna, de már attól is émelyegni kezdett, hogy felöltött benne ez a gondolat.

- Az biztosan nagyon jó lesz - nyögte ki nagy nehezen, amikor összeszedte magát.

- Naná - bólogatott Howard, észre sem véve barátja belső küzdelmeit -, bár lefogadom, hogy te az egész út alatt a kabinodban fogsz olvasgatni.

- Meglehet - helyeselt Jerry. - Olvasni jó.

Ez vált a végszavává, mert kezdett a helyiségbe szivárogni a többi kolléga, és kisvártatva a beesett arcú irodavezető, Greg Styles is megérkezett. Jerry tette a dolgát, de lélekben messze járt. Sokszor szeretne volna meggátolni a vízióiban előrevetített eseményeket, de semmit sem tehetett ellenük. Egyszer látomása támadt, hogy újevkor eltöri a lábát, ám hiába zárkózott a lakásába, egy rázuhanó könyvespolc elvégezte, amit egy hó alatt lapuló jégfoltnak kellett volna. Arra a következtetésre jutott, léteznek olyan dolgok, amelyek eleve elrendeltettek.

Képek rohanták meg az utaztatásuk eszközeül szolgáló óceánjáró, a Góliát pusztulásáról. Kifehéredő ujjakkal az asztal peremébe kapaszkodott, nehogy előre zuhanjon. A hajó elsüllyedéséről szóló látomások öt napja kezdődtek, és mindig ugyanazt a forgatókönyvet követték. A fedélzeti étterem teraszán iszogató utasok gondtalanul cseverésztek, amikor egyik pillanatról a másikra egy vihar közepén találták magukat. Az nem derült ki, miként keveredhetett a korszerű berendezésekkel felszerelt Góliát ilyen itéletidőbe, Jerry csupán annyit érzékelt az egészből, hogy pillanatok alatt elszabadult a pokol. Az ultramodern vízi jármű léket kapott, és süllyedni kezdett, aminek hatására pánik tört ki. Az egyik pincér elhaló kiáltással a tengerbe zuhant, miközben a rémült emberek egymást tiporva a mentőcsónakok felé menekedtek az irreálisan megdőlt fedélzeten. Howard véres rongybabaként egy felborult asztal alatt hever, megüvegesedett tekintetében kihuny az élet.

Jerry a kabinjában heverészett, amikor a végzet pörölye lesúj-

tott. Törött tárgyak záporoztak körülötte, miközben egy hatalmas, sárga, műanyag bőrönddel a kezében kifelé igyekezett. Sikeresen kijutott a főfedélzetre, ám ott egy kapitális méretű hullám átröpítette a korláton, és ő végtelennek tűnő zuhanás után a tengerbe csapódott. Riadtan kapálózott, hogy áttörje a buraként ráboruló víztömeget, és az utolsó erejével kitapogatta a saját poggyászát, amely a feje felett lebegett. Vízet köhögve a felszínre jutott a bőrönd segítségével, aztán azt használva tutajként eltávolodott a süllyedő Góliáttól. A vízió ekkor idősíkot váltott, és Jerry ismeretlen parton találta magát. Lába mellett ott hevert a poggyász, ő pedig egy hegy tetején állt, és az alant elterülő vidéket kémlelte. A kies tájékon nyoma sem látszott modernebb épületnek, de még egy primitívebb bennszülött falunak sem, ami arra utalt, hogy egy lakatlan szigetre vetette a végét.

Jerry megrázkódott, és visszatért az iroda steril valóságába.

- Jól vagy? - tudakolta a közelében ülő Howard, baráti gesztussal felé nyújtva egy zsebkendőt. - Egy ideje úgy meredsz a képernyőre, mint aki kísértetet lát.

- Minden rendben - válaszolta kábán a könyvmoly, miközben megtörölgette a homlokát. - Csak kicsit elméláztam.

A karibi víkendig hátralévő időszakot álomszerű transzban töltötte. Rengeteget rágódott rajta, miként tudná a rá váró helyzetből a legjobbat kihozni. Élete során számtalan filozófiai művet olvasott, amelyek azt állították, a helyes válaszhoz a megfelelő kérdést kell feltenni. Ébredéskor végül rálelt a megol-

dásra, amitől egyszerre minden sokkal egyszerűbbé vált.

Kirohant a lakásából, és némi keresgélés után megtalálta az egyik környékbeli üzlet kirakatában a vízióiban látott sárga, műanyag bőröndöt. Kiderült, hogy nemcsak masszív darab, hanem százméteres mélységig vízhatlan is. Megvette, aztán beszerzett még néhány dolgot, és egy taxival a kikötőhöz vitette magát. A sofőr útközben egy szót sem szólt hozzá, talán megérezte, hogy utasának nincs kedve beszélgetni. Az iroda dolgozói a Góliát feljárója előtt gyülekeztek, már csak rá és Greg Stylesra vártak.

- Könyvek? - kérdezte Howard szarkasztikusan, amikor felfedezte Jerry poggyászát. - Magaddal hoztál egy komplett könyvtárat?

- Úgy van - felelte ő szégyenlős mosollyal.

- Jó ég! - sóhajtott eltúlzott megbotránkozással Howard. - De hiszen csak két napra megyünk, cimborá, nem egy emberöltőre!

Jerry vállat vont, aztán amikor az irodavezető is felbukkant a csoportosulás szélén, megragadta a bőrönd kézreálló fogantyúját, és felfelé indult a csúszásgátló lécekkel borított pallón. Mielőtt taxit fogott volna, bejárta a környékbeli antikváriumokat. A világ-irodalom páratlan gyöngyszemei mellett gyógynövénykalauzok és túlélési kézikönyvek garmadáját gyűjtötte be. Szerencsére az utolsó pillanatban eszébe jutott a kérdés, amelyet számtalan bibliofilnek feltettek már az idők folyamán: milyen könyveket vinnél magaddal egy hajóútra, ha előre tudnád, hogy egy lakatlan szigeten rekedsz?

Elrabolt királylány

Kétvirág

Ezen a nyári napon is a palota kertjében játszottam, mint mindig. A bokrok között bujkáltam, és azt képzeltem, hogy az Erdőben bolyongok... és nem is vagyok királylány. Inkább valami szegényember lánya. Vagy fia. Nem mindegy? Vár rám az „erdő” és a felderítés és a kaland!

Közben persze egészen pontosan tudtam, hogy a dadus azt mondta, tíz percem van a játékra, azután pedig... nos, ki tudja, melyik utálatos elfoglaltság következik majd azután megint. De ezen a napon nem következett semmi ilyesmi: a levelek között megláttam egy kis, zöldszemű tündért. Rögtön megismertem. Olyan volt pont, mint a könyvekben. Ott ült és figyelt. Ez az egyik legjobb és az egyik legrosszabb dolog a tündérekkel: figyelnek. Nagyon és igazán figyelnek. Rád. Annak, aki - mint én is - emberek között nőtt fel, ez maga a csoda. Hiszen az emberek mindig csak magukkal vannak elfoglalva. Akkor is, amikor éppen a te füledet mossa. Brr! Ezek után a tündér figyelme a világot jelenti. Persze ott a probléma, hogy ők pedig nem hagyják abba. Mindig figyelnek, és mindent látnak... brr! De nagyon előreszaladtam. Egyelőre még csak ott tartunk, hogy egy második tündér is feltűnt az előző mellett. Elmosódottan látszott, mint egy fénygolyó. Viszont megszólított.

- Észrevetél minket. Velünk jössz, ugye - jelentette ki. Majd választ sem várva elsuhantak mindketten aranyló-csapkodó szárnyaik ködében.

Olyan természetes volt, mint egy álomban, hogy követem a tündéreket. Nem sokra emlékszem ebből az útból. Csak zöld és aranszínű fények jelennek meg, ha nagyon erőltetem... és egy

zöld és arany levelekből álló kapu.

És azután a másik világ. A színek olyan elevenek, a dolgok olyan igaziak, amelyet a Földön sosem láthat az ember. Valahogy olyan érzés, hogy hazaékeztél végre, és minden rendben van. Abban a világban a tündérek is olyanok, mint mi. Nagyjából. Nagyságra biztos. Az engem idevezető páros is emberi méretet öltött a tündérek világában. Ekkor derült ki, hogy két fiút követtem, és nem két lányt.

Ezen jót nevettem. Aztán nevettem még minden másón is. Aztán jöttek még tündérek sokan. Aztán elmentek, és nem akartak magukkal vinni. Azt mondták, még kicsi vagyok. Hiába sírtam, otthagytak a két tündérral, akikkel jöttem. Nyaggattam őket, hogy játszanak velem. Ezt egy darabig túrték. Aztán hazaküldtek. Akit sohasem láttam jól, mert aranszínű köd vette körül, egy zöld és árnyékos levelekből álló alagúthoz vezetett, és keresztüllökött rajta.

Visszazuhantam a Földre. Akkor volt éppen a koronázásom napja. A tündérek között máshogy telik az idő. Tudtam, mit kell tennem, egy részem itthon maradhatott, hogy megtanulja a sok szükséges adatot.

Koronázás után leereszkedtem a néphez. Kék villanást láttam a szemem sarkából. Az egyik „tündérem” volt az. A tündérek persze csak a maguké, de az enyém mégis, mint a barátaim.

- Bocsáss meg! - kértem suttogva. - És köszönöm, hogy itt vagy. Most megteszek mindent, hogy itt is maradj.

„Emberi” formát öltött. AZ emberi világban! Megijedtem és boldog is lettem. Tökéletes pillanat volt.

Pótkerék

- Tudnál nekem segíteni? - A fiatal nő arca kétségbeesést tükröz, hangjában pánik játszik, így Kovács Géza, parkolóőr, kelletlenül kimászik számítógépe mögül.

- Miben segíthetek? - kérdezi, közben a mélygarázs őrbódéjának ajtajában állva végigméri a szókeséget. Mélyen, élvezettel szívja meg cigarettáját, és a füstöt szándékosan nem fújja félre. Biztos benne, a csaj csak hisztizik, mint az ilyen plázacikák általában. Valószínűleg csak nem képes érvényesíteni a parkolójegyét - gondolja. A nő állja a füstöt, és közelebb lép. Amikor folytatja, hangja már koránt sem tűnik ijedtnak.

- Csak felugrottam pár cuccért - tekint a kezében tartott tömérdek ruhásszatyorra -, és mire visszajöttem, leeresztett az egyik kerék. Ebben a ruhában viszont nem tudok letédelni... Az őr bosszúsan nézi az apró szoknyát, meg a túsarkat. Több lehetőség is felmerül benne: elzavarja a bigét, mondván, ez nem az ő dolga, hívjon autómentőt. Netán segít neki, mert a csajnak irtó jó a segge.

Utóbbi változat mellett dönt, de magában átkozódik, mert jól tudja, megint csak kihasználják a piszkos melóra. Felmarkolja a nagyteljesítményű zseblámpát, és kidöcög a bódéból a nő nyomában. Valami picca autót keresünk... - ez jár a fejében. Az elhamvadó cigarettavég lehull a félhomályos parkoló betonjára, a csikket elpöccinti. Öngyújtójával babrálva halad a nő mellett, aki zavarba ejtően hallgat. Kovács homlokán kiütözik néhány izzadsággöngy. Bizsereg a tarkója.

Végül befordulnak egy sarkon, ahol ott áll a férfi álmainak netovábbja: egy dögös, fekete Nissan Skyline! A kopaszodó parkolóőr agyát előnti a vér. Képtelen felfogni, az ilyen nőcik, miként jutnak ehhez hasonló autókhoz. Illetve van egy tippje...

- Melyik kerék eresztett le? - kérdi erőltetett flegmasággal. Belül fortyog benne az indulat. Az efféle nők nem érdemlik meg az udvariaskodást.

- Valójában nincs pótkerék a kocsiban... - sustorogja a csaj csápos hangon.

Az amúgyis zaklatott Kovács most végleg elveszti a kontrollt. Ilyen csak az álmaiban szokott előfordulni. És pornókban.

Ez a nő baszni akar - gondolja nemes egyszerűséggel, és elhatározza, ha már így hozta az élet, nem kéreti magát. Megadja a ribancnak, amit akar. Ezek úgyis mindig mindent megkapnak. A munkáját világ életében lelkiismeretesen végző, súlyponti problémákkal küzdő férfi felhagy minden óvatossággal. Mi másért hívná ide egy bige hamis ürüggyel, ebbe a félreeső szektorba, amely a gyér világításnak köszönhetően sötét tettek színhelyéül szolgálhat?

A csaj kihívóan nézi, teljesen egyértelművé téve: az abroncsnak semmi baja. Nekidől a motorháztetőnek, felhúzza egyik térdét, így szabad belátás nyílik rövidke, sálnak is beillő szoknyája alá. Persze bugyinak se híre, se hamva. Kovács nagyot nyel. A látványtól mocoogni kezdenek a szabványos (három hajtással a száránál feltűzött) őrnadrágjában a hangyák. A gondolatai egysíkúvá, és erősen orientálttá válnak, az értelem apró lángját kioltja a nő szoknyája keltette légáramlat.

Kovács határozott léptekkel áthidalja a kettejük közötti távolságot, egyik kezével megragadja a nő mellét, másikkal megmarkolja a fenekét.

A következő pillanatban hatalmas ütés zúdul a tarkójára, de az esést már nem érzi.

Amikor legközelebb kinyitja szemét, tekintetét sárgás folyadék homályosítja el. Értetlenül próbál körbenézni, de nem érzi a nyakát, ami pedig ehhez a művelethez okvetlenül szükséges. Igazából semmit nem érez a testéből, fejtől lefelé. A szobában, mint megállapítja, kétség kívül függőleges helyzetben tartózkodik, és orvosi műszereknek látszó tárgyak és formalinban úszó szervek veszik körül. Riadtan pislog körbe, hova kerültem, aztán lassan ráébred: itt ma már nem lesz kufirc.

Kinyílik az ajtó. Egy csápos, kétfejű lény lép a helyiségbe. Fehér orvosi köpenyt visel, és egy nő kíséri. Kovács megszeppenve ismeri fel benne a plázacikát, a délutáni potyanumeráját...

- Nos, kedves Xybo'hoggyer, hogy sikerült a legújabb humánt becserkésznie? - kérdezi a kétcsápos fickó.

- Semmi különös doki, a szokásos trükk. Ezek a korosodó hímpéldányok mind egyformák. A párosodás lehetőségének meglebegtetése, és képesek lennének egy toronyházzal is önként leugrani - legyint a nő. - Mindig készek elhinni, hogy a péniszük a legértékesebb testrészük. Pedig az agyuk mennyivel többet ér!

A doktor egész közel hajol Kovácshoz, akit mind jobban zavar, hogy nem tud megmozdulni. Na meg az, hogy mindent sárgásan lát. A csápos alak feljegyez valamit egy papírra, és mindketten távoznak.

Ahogy becsukódik az ajtó, felpattan az egyik szempár a szemben lévő polcon álló formalinos üvegben.

- Pszt! Hé, újfíú! - pisszeg a fej. Kovács kis híján szívrohamot kap a borzasztó látványtól. - Figyu már, nincs egy szál cigid? Dobhatnál nekem egyet, mert kivagyok már ettől a helytől. Most mé' nézel rám így? Azt hiszed, te jobban festesz?!

Hertelendy Anna

Beavatás

bel corma

Megragadtam a vállát és a kelleténél kicsit erősebben megszorítottam. Elkerekedett szemmel, döbbsen nézett rám, én pedig reméltem, hogy végre sikerül kijózanítanom őt.

- Azt hiszed, hogy ez valami játék? Úgy gondolod, hogy tovább élheted majd a bárgyú kis életedet, akár egy közhelyes tini-film-ben?

- Engedj el, ez már fájl!

Lazítottam a szorításon és lassan kifújtam a levegőt. Halkabb hangon folytattam:

- Rendben van, ha válaszolsz a kérdéseimre, akkor talán megfontolom a dolgot... Ne feledd, ez egy végleges döntés! Ha megteszem azt, amit kérsz tőlem, akkor többé már semmi sem lesz olyan, mint volt!

Dacosan felszegté az állát, barna őzikeszemeiben pedig elszánt tüzek gyúltak. Úgy éreztem, készen áll rá, hogy minden hidat felégesen maga mögött. Lehet, hogy túl szigorú voltam velem az imént...

- Jól van, mondjuk, hogy eleget teszek a kérésednek... Hogyan folytatnád az életedet azután?

- Ez elég egyértelmű, nem igaz? Én lennék a legmenőbb csaj az osztályban!

Csalódott grimaszom láttán értetlenül kifakadt:

- Most mi van?! Szerintem ez egy tök természetes dolog lenne! A suliban legalábbis minden lány ezt csinálná!

- Bántottál már valakit, úgy értem... okoztál már valaha komolyabb sérülést egy másik embernek?

Értetlenül felvonta a szemöldökét és ajkát beharapva morfondírozott azon, hogy mi lenne a helyes válasz a kérdéseimre. Végül, nagy nehezen kinyögte:

- Izé... Nem. Ez baj?

- Az ég szerelmére! Mégis, mit gondoltál, hogyan fogsz ezután... - ingerült intéssel szabtam gátat a belőlem kiáradni készülő, dühös szófolyamnak. Nagy levegőt vettem és sikerült nyugalmat erőltetnem magamra.

- Lelkiismeret dolgában hogy állsz?

- Nem értem, pontosan mire gondolsz? Tudod, néha olyan furcsákat kérdezel...

- Jól van, a kedvedért elmagyarázom a dolgot... Mondjuk, hogy

olyasvalakit bántasz meg, akit egyébként kedvelsz. Rosszul érzed magad a veszekedés után?

- Háát... Azt hiszem... nem! - Pimasz, telt ajka diadalittas mosolyra húzódott. - Szeretek győztesen kikerülni minden konfliktushelyzetből. Tudod, imádom én irányítani a dolgokat!

- Azt látom... - dűnnyögtem, inkább csak magamnak és felsóhajtottam. - Képes vagy az elengedésre?

- Aha! - vágta rá szinte gondolkodás nélkül. - Ha valami uncsi, akkor azt ki kell dobni a szemébe!

- Én az emberekre gondoltam... Mit éreznél, ha elveszítenéd a szeretteidet?

- Az egyik nagyim tavaly halt meg... Sajnáltam szegénykét, mert aranyos volt, meg olyan finom sütitket készített, de... később rájöttem, hogy talán sokkal jobb neki így. Tudod, nagyon beteg volt már, folyton fájtak az ízületei...

- Értem, nem kell részletezned, egyébként... a saját életedhez hogyan viszonyulsz?

- Mmm... Mi van az életemmel?

- Eldobnád magadtól, ha... úgy éreznéd, hogy a létezésed értelmét veszítette?

Az őzikeszemekre méla fátyol borult és éreztem, hogy a lány minden képességét latba veti annak érdekében, hogy válaszoljon a kérdéseimre.

- Úgy gondolom, hogy van valami a halálon túl is... Nem tudom megmagyarázni a dolgot, csak valahogy... érzem! Megérted ezt?

Némán bólintottam és gondolatban tisztelettel adóztam neki. Fiatal kora ellenére meglepő érettségről tett tanúbizonyságot. Persze voltak még hiányosságai, de utolsó válasza eldöntötte a kérdést.

- Van még mit tanulnod, de... azt hiszem, alkalmas leszel a vámpír-életre! Újhald idején találkozunk majd ezen a helyen, én pedig megtanítok neked mindent, amire szükséged lesz ahhoz, hogy sikeres ragadozó váljon belőled. Nagyjából egy év múlva megkapod a napfény-gyűrűdet, az átváltozási rítusra pedig telihold idején kerül majd sor... Gratulálok az eljövendő életedhez!

- Köszönöm! - a lány hangja céltudatosan csengett, ajkán pedig újra megjelent a diadalittas mosoly...

Egy kis karácsonyi mese

Kicsi manó nézeget: gyűlik a sok hófelleg, eljátszotta a telet, nem gyűjtött csak emléket.

Nincsen szén és nincsen fa, üres most a kis kamra, de ha leesik a hó, ami szép és ragyogó, akkor mit eszik majd ő, a kis emlék-gyűjtőgető.

Befedte a hó a lakot, kicsi manó didereg ott, kis karácsony, nagy karácsony, hogy süljön így a kalácsom, kérdezi a kis manó, aki vacog a gangon.

Gondolt most egy jó nagyot, kiült a gangra legott, ki is tett egy nagy táblát: mesét mondok, ha hagyják.

Aki' kéri, mesélek, a tavaszról regélek, amikor ibolya nyílt, amikor a rét virít, világ színeiben pompáz, illat-felhő orgiáz... És az ára oly csekély: egy szem dió, mogyoró

kis kamrámba be való. Lehet hozni káposztát, kicsi lisztet, kicsi sót, kicsi zsírt, idevalót, kicsi, apró cukrocskát, egy kis lekvárt és mézet... Ilyen olcsón regélek.

A meseszó hallatán gyűlik a sok finomság. Télapó is megpihen: mesét hallgat melegen, pedig nagyon sietne, ha a szép szó engedne. Kicsi manó most boldog: diót darál, tör mákot... Így lett szép a karácsony.

Jártó Róza

1984. december 25.

avagy: űrwestern ajándékba,
rövid emlékezés a tv-premier
30 évfordulójára

1984-ben is eljött a december. De ez különleges év, és különleges december volt. Ezekben az években a Rádió-televízió újság elolvasása éppen olyan heti rítus volt, akár a Szentesi Élet kulturális mellékletének böngészése. Különösen a hétvége, húsvét, karácsony, és természetesen a szilveszteri tévéműsort nagy figyelemmel olvastam... olvastuk mindannyian akkoriban.

Abban a korban, amely depolitizált volt, és atomizált, a napi, hetilapok olvasása pótolta a társadalmi életet. 1984-ben én még semmit sem éreztem abból, hogy a szocreál 6 év múlva megbukik. Persze, még gyerek voltam, kamasz, akit egy jó könyv, vagy egy érdekes kép sokkal jobban érdekelt, mint a társadalom lassú, de gyorsuló erjedése. 1984-ben 15 éves voltam, a 16. küszöbén. Ekkoriban már ötödik éve voltam masszív Star Wars rajongó, a fokozódó kép-, és információ-gyűjtési mizéria kellős közepén. A klasszikus trilógia már lement a mozikban, nálunk a Jedi visszatér, éppen ebben az évben, szeptember-októberben. Tehát a trilógia kulturális hullámverése ekkor tetőzött: három film, három könyv, rengeteg élmény, és egyre több kép, sokszor visszamenőleg. Úgy emlékszem az októberi jeles napok után, a már emlegetett almaszüreten is túl, a november a dolgok emésztgetésével telt. Pif magazinok, filmes szaklapok, Ifjúsági kiadványok lelkes nézegetése képek után, hiszteroid rajzolás kísérletek, a látottak-olvasottak kibeszélése. A trilógia képei dübörögtek az agyamban. Ebben az időben volt egy nagyon rossz minőségű hangkazettám, amin a New Hope volt egyfajta rádiójátékszerű, zenés egyvelegben. Az eleve rossz felvételt, hallgathatatlaná hallgattam.

A jedi visszatér dagályát meglovagolva a MOKÉP ismét országosan vetítette a másik két részt is, így folytatódhatott a nemes verseny: melyik epizódot, ki, hányszor látta. A csillagok

háborúját, 4 EP-ét én ekkoriban már tíznél többször. Minden alkalom moziban történt, ezt azért írom le, mert egy ilyen dicsekvés furcsa lehet egy olyan korban, amikor annyiszor nézheti meg az ember, ahányszor csak óhajtja. Ekkor még nem volt se DVD, se internet, még a VHS videó is luxusnak számított. A mozi volt az egyetlen forrása a csillagháborús élményeknek... azazhogy... Eljött a december. Gyomaendrődön, ahol a szakmámat tanultam is közelgett a szünidő, és állítom, hogy akár mint manapság, akkor is nagyon várták a szünetet a tanárok is. Pontosan nem emlékszem már, hogy egy, vagy két héttel előtte lehetett-e beszerezni az ünnepi műsort. Valószínű, hogy két hét, mert a suliban az utolsó héten, mintha parázs lett volna a seggemben, nem értem a bőrömbe a hír miatt, amit ekkor már tudtam: karácsonykor csillagháború a tévében! Osztálytársaim közül úgy emlékszem többen is, várakozólag emlegették a dolgot. Állítom, hogy fuldokoltam a visszafolytott hisztériában, ahogy egyre közeledett 25-e. Valahogy úgy, mint Mr. Hyde, amint kétségbeesetten próbál visszaváltozni Dr. Jekyllé a klasszis horrorban, én is igyekeztem poráron tartani magamban az elvetemült rajongót.

Az otthoni, ünnepi készülődésben is volt egy jókora adag téboly, ott rezgett bennem lilán, miközben napokig puhítottam a családot, hogy a fadiszítés, ajándékozás után, a szeretet és béke ünnepén, űrháborúzzunk a tévével. Volt némi értetlen ellenállás – Kérdés: Miért adnak a tv-ben karácsonykor egy ilyen filmet? A válaszom: Közkívánatra! –, amit sikerült legyőznöm, és így a béke-szeretet ünnepén a galaktikus méretű csíhi-puhi lett a tévés főprogram. A család tehát nekikészülődött a tévézésnek, ki-ki elfoglalta a helyét. Én a földön feküdtem, így legalább megvolt a mozihoz hasonló feeling, főleg mikor a villanyt is lekapcsoltam: kényelmetlen helyzet – kit érdekel egy ilyen filmnél! – alsó perspektíva – akár a moziban a vászon előtti sorban – homály, és halk beszélgetés, a húgom mond valamit anyámnak, ő meg válaszol. Ez a halk duruzsolás akkor némult el, mikor beszáguldott a képbe a Birodalmi csillagromboló. Akkor csönd lett, csak a film zajai hallatszottak, és nem csak nálunk. Állítom, hogy az egész lakótelep feszülten tapadt a képernyőre ebben a két órában, és minden lakásban visszhangzott a lézerlővések, Darth Vader gépi légzése, és az űrhajók hajtóművének robaja! Ünnep volt, egy materialista

rendszerben, egy szakrális ünnepen, az ősmítoszok modern elejé, a régi új köntösben tarolt. Úgy emlékszem a családban mindenkit meggyőzött a film, kivétel nélkül. Kezdték kapizsgálni mi is ez a téboly nálam pár éve.

Ennek a szinkronnak az egyik, mára kissé valóságzáró, és csak a korszak logikája ismeretében érthető furcsasága, hogy a betűk el az ürbe elején a narrátor – Perlaki István – nem mondja be sem azt hogy: negyedik epizód, sem azt hogy új remény. Erről már írtam, akkor az információ-hiányos helyzetben például azt hittük – mert a „médiá” azaz a Pajtás magazin – azt terjesztette, hogy a sorozat 3-4-ik részét nem vették meg a Magyarok! Ez abból az okoskodásból (is) fakadt, hogy a New Hope-ot a mozik két részben vetítették rövid – pisi, cigi – szünetet közbeiktatva, valamint a Birodalom visszavág elején már észrevették a múltbéli filmmagyarázók is az 5-ik epizód feliratot! Persze van még más ok is, de az ideológiai, és okafogyott. A vetítés érdekessége még, ahogy egy széles vásznú fimet a képernyőre szabtak át, emiatt van olyan jelenet, ahol igazából semmi sem látszik. Vader maszkja félbevágva figyel valahová, stb. Végül, de nem utolsósorban ez a felvétel illusztrálja, milyen is volt ez a film a felújítás előtt. Lucas is többször megerősítette már, hogy az első mozi idején, ha egy trükk úgy-ahogy működött, már rá is tértek a következőre. Egyszerűen nem volt idő/pénz a kukoricázásra. Azt azonban szerintem mindenképpen sajnálhatjuk, mind dramaturgiaiailag, mind látvány szempontjából, hogy a híres gyűrű alakú, kék kábító lövés, ami leterítette az Alderaan hercegnőjét, egyszeri maradt. A későbbi folytatásokban még hivatkozás formájában sem említik a kábító fokozatot, mindig élénk, vörös, vagy zöld lövéseket látunk. Mindenesetre nekem már akkor az egyik kedvenc jelenetem volt, és ez máig sem változott.

Azon az éjszakán sokáig nem jött álom a szememre, nem az ünnepi süti, az ajándékok okán. A lehunyt szemhéjaim mögött a kedvenc jeleneteim pörögtek kozmikus sebességgel, újra, meg újra. A csillagok háborúsága után azért beköszöntött a csendes éj is. A fények kihunytak, a lakások elcsöndesültek. Kíváncsi lennék rá, hányan álmodták tovább aznap éjjel a galaktikus kalandokat... én bizonyosan egy voltam közülük. Édesanyám később a kilencvenes években lelkesen nézte velem a német Pro7-en is, noha az németül volt, csak a látvány miatt, ami neki is bejött. Ekkor, mivel ez egy kereskedelmi adó volt, amíg a Henkel mosóport reklámozták, el lehetett menni pisilni is. Nemrég, sikerült beszerezniem aviban a '84-es TV adás VHS felvételét. Nézve a megkopott, szalaghibás felvételt, újra átéltem a régi varázst. Hiába a special edition, a blue ray – melyek természetesen a maximális élvezetet jelentik minden rajongónak – mégis ez a felvétel az, ami magába zárja a múlt hangulatát. Ezt nézve egy kicsit visszapörög az idő, és újra ott vagyok a sötét szobában a tévét nézve. Az egyszeri, később lecserélt szinkron sajátos bűbajt ad a filmnek, ugyanis az 1995-ös VHS kiadáson már más a magyar hang. Ez a

szinkron igazi szocreál mestermű. Egy kicsit vicces is, de megvan a korabeli bája, az első Birodalom visszavág szinkronnal együtt. Ebben a tévéverzióban Kristóf Tibor Darth Vader hangja, míg a Birodalomban először Nagy Attila színész, '56-os szabadságharcos. Mindkettő különleges audiocsemege. Mióta Lucas agyonjavíttatta a trilógiát, minden tiszteletem ellenére nem nagyon nézem a filmeket. Ezt a '84-es tévé változatot viszont sűrűn. Szépen alkalmaztam a telefonomra, és így bárhol bele tudok nézni, orvosnál, boltban, vagy akármilyen sorban állaskor. Nem csupán jobban telik vele az idő, de ezzel megvalósítottam gyermekkori álmom: valami okos szerkentyűvel ott és akkor, és annyiszor nézem azt a részt, amelyiket csak akarom!

Mivel a Youtube-on fellelhetőek a Muppet Show részei, nem régen új hajszába kezdtem. Egyszer a tévében láttam egy részt – nem tudom, hogy melyik epizód – amiben egy szörnyecske kinyit egy ajtót, és annak a túoldalán a film egy jelenete zajlik: egy csillagromboló jön szembe! Rémülten bevágja az ajtót. Nos ezt az epizódot hajkurászom, ezen jelenet miatt, amit mindössze egyszer láttam a képernyőn. Ez is egy rajongói nüansz. A másik ilyen, hogy ha már karácsony, évek óta van egy halálcsigag gömbdíszünk, amelyet a fa megfelelő pontján mindig szertartásosan helyezünk el... lehetőleg úgy, hogy a szuperlézer mélyedéséhez egy zöld égő kerüljön! Ez lélektanilag fontos momentum!

Ezt a cikket még 2014-ben kezdtem el, a befejezést már a következő évben a hetedik epizód bemutatójának évében, 2015-ben írom. Semmi kétség ez lesz az idén az egyik legjobban vár film, az új Mad Max, Jurassic park, és Terminátor filmekkel együtt. A decemberi moziélmények egyik apró csemegéje volt, midőn a YouTube-on látható 7. EP előzetest az egyik film előtt 3D-ben nézhettük meg. A Star Wars logó az űr mélységében lebegve megborzongatott, és várakozással töltött el. Alig várom, hogy csillagrombolókat lássak beúszni a képhe három dimenzióban! Alleluja!

Következzen a korabeli TV újság ismertető:

1984. december 25.

20.05 Csillagok háborúja – Amerikai kalandfilm (1977)

Han Solo - Harrison Ford (Csernák János), Luke Skywalker - Mark Hamill (Kassai Károly), Leia Organa - Carrie Fisher (Bence Ilona), Ben Kenobi - Alec Guinness (Szabó Ottó), Thripio - Anthony Daniels (Szatmári István), Darth Vader - David Prowse (Kristóf Tibor), Artu - Kenny Baker, Csubakka - Peter Mathew

Fénykard és lézerfegyver, fehér ruhás hercegnő és vakmerő kalandor, „félelmetes” szörnyek, aranyszívű és -színű robotok. A képzelet minden kelléke és szereplője felvonul Georges Lucas korszakot indító űrmeséjében.

Forrás: anoblogja.blogspot.hu/2014/01/tv-musor-1984-december-25-kedd.html

TV szinkronhangok (1984): Narrátor-Perlaki István, Luke Skywalker-Kassai Károly, Leia Organa-Bence Ilona, Han Solo-Csernák János, Ben Kenobi-Szabó Ottó, Darth Vader-Kristóf Tibor, C-3PO-Szatmári István, Tarkin kormányzó-Versényi László, Owen Lars-Füzessy Ottó, Beru Lars-Martin Márta, Motti tábornok-Balácsi Gyula, Taggi tábornok-Beregi Péter, Greedo-Szokol Péter

A szinkronhangok forrása: www.starwarsklub.hu/14_egyeb/05_szinkron/01_trilogy/szinkron_trilogy.htm

Orosz István

Yowie – Ausztrália rejtélyes előembere

Egy mítosz, ami átírja az emberi evolúció történetét.

Az ausztráliai Kék-hegységben élő bennszülöttek öregei előszeretettel mesélnek óriási termetű, szőrös emberekről. Az őslakosok táborúzeknél elhangzott mítoszok megemlékeznek arról, hogy ezek a lények bogyókon, gyökereken élnek, de gyakran vadásznak állatokra, azonban a kedvenc táplálékuk az emberhús. És az őslakosok szerint ez a különös teremtmény még a mi korunkban is járja Ausztrália vad, ember által ritkán járt vidékeit.

Adam Firth szülei is valószínűleg csak a babonás bennszülöttek meséjének vélték a yowie nevű teremtményt, mikor 1820-ban egy yowie nőstény előmászott a bozótból, és elragadta a 7 éves fiúkat. Adam a házuk közelében játszott, amikor a bozótból előlépett egy több mint 2 méter magas, szörmeruhába öltözött teremtmény, megragadta a gyereket és elvitte. Mikor a fiú előkerült, arról mesélt, hogy az emberszerű lény egy sziklaeresz alatt tartotta, és próbált róla gondoskodni. Megpróbálta nyers kengurucombbal megetetni. Adam szerint a yowie-k táborhelyén tűz nyomait is látta. Az előember nem ártott Adamnek. Amikor a keresésére induló vadászokból és juhászkutyákból álló csapat a majomemberek szállása közelébe ért, a fiú figyelmeztette a nőstényt, mire az elmenekült.

Ez csak egy volt a telepések és a területet lakó titokzatos állatok közötti találkozások közül. Ezekben az időkben az európai telepések átkeltek a Kék-hegységen, és benépesítették a tőle nyugatra elterülő síkságot. A terep nehézségei megakadályozták az útépitést, így a gyarmatosítók első kolóniai épp úgy el voltak vágva egymástól, mint a külvilágtól is.

1789-ben történt, amikor Ausztrália csak a Brit Világbirodalom fegyencelepe volt. Néhány elítélt és az őrzésükre kirendelt pár katonára vadászni indult. Elejtettek

pár wallaby-t (kisméretű kenguruféle), és mikor a zsákmányukkal visszatértek volna a településre, mikor az egyik férfi egy embernél is magasabb, szőrös teremtményt vett észre a közeli domboldalon.

Azonnal tüzet nyitottak rá, azonban a lény villámgyorsan elrohant.

A vadászok, favágók és opálbányászok gyakran talál-

koztak a majomemberekkel vagy bukkantak munka közben óriási lábnymokra, míg a helyi farmerek állatai egyszerűen eltűntek. Ezek a történetek hamarosan eljutottak Londonba.

John Pinkerton 1804-ben megjelent Modern Földrajz című könyvében megemlíti, hogy a Sidney-öböl környékén különös bennszülöttek éltek. E nép tagjainak lapos orra, széles orrlyuka, kiálló, összefüggő szemöldöke, vastag és széles szája, valamint erős kiálló állkapcsa volt. Az író megemlíti, hogy ezek a lények kenguruirhából készült köpennyel takarják meztelenségüket. Az abók beszámolóí szerint e teremtmények sziklaszirtek alatt éltek, durva kőeszközöket készítettek és tüzet is tudtak rakni. Az öböl környékén élő törzsek nem szörnynek, hanem egyszerűen csak egy másik törzsnek tekintették őket.

A yowie-val történt találkozások ma is folytatódnak, valamint régészeti leletek is bizonyítják az ember e különös rokonának létezését.

Az ember és az előember harca

Egy óriás termetű nő 1918-ban a Deua folyó partján tűnt fel. A leírások szerint 2-3 méter magas is lehetett. A testét egyszerű kengurubőr ruha takarta. 1925 és 1936 között a Tuross folyó mentén pedig egy hímnemű egyed terrorizálta az ott élőket.

Az ötvenes években a Kanagra síkságon dolgozó favágók jókora, friss láb-

Rituális kannibalizmus

Ígaz, az abók több néven ismerik a yowie-t, de a történetek két dologban megegyeznek: a bevándorlók és a régóta a területen élő emberfaj harca, valamint abba, hogy a szőrös lények megették a legyőzött ellenséget. Egy 600 ezer éves homo erectus koponyán skalpolás nyomait találták, a pekingi ősember barlangjában pedig több meglékelt koponyákra és hosszában felnyitott combcsontokra bukkantak. Korai őseink valószínűleg így jutottak hozzá az agyhoz és a csontvelőhöz, talán a hitük szerint ezzel megkapták az ellenség erejét és ravaszságát. Talán az őslakosok mítoszai az ellenségeik e szokását örökölték meg?

nyomra bukkantak. Mikor lemérték, kiderült, hogy egy méter hosszúak. Ez a felfedezés sokaknak eszébe jutatta, hogy a területet egykor járó első felderítők sokszor láttak óriási emberszerű lényeket erre jární.

1970 augusztus 7. Rex Gilroy Mt. Solitary hegy nyugati lejtőjén keresett növényi kövületeket. A közeli bozótból hirtelen széttörő ágak recsegését hallotta. Gilroy kipillantott az ágak között,

tőle 15 méterre egy meztelen, sötét bőrű embert látott. Háttal guggolt neki, körülbelül két méter magas lehetett. A szemöldöke előreugró volt, a karjait pedig dús szőrzet fedte. A fején hosszú haj nőtt. Egy ásóbottal gödröt vajt a talajba, mintha gyökereket vagy gumókat keresett volna. A teremtmény 4 percig maradt ott, felállt és elindult nyugatnak a bozótban.

1977-ben az Új-Dél-Wales-i Oxley szigete közelében lévő Taree városában gyakran hallottak éjszaka vérfagyasztó sikolyokat, és néha éjszakánként láttak egy fekete szőrrel borított emberszerű teremtményt.

2003 decemberében egy idős házaspár egy 2.8 méter magas, állatbőrökre öltözött emberszerű lényel találkozott az Új Dél Wales-i Bemboka Nemzeti Parkban. A szőrös teremtmény a fák között bujkált. A múlt század negyvenes éveiben ugyanitt egy bennszülött vasútépítő munkás is meghalt különös körülmények között. A holttestére egy patak partján bukkantak, a fejét mintha bezúzta volna valami nagy és erős egy kővel. Ezekben az időkben a telepések láttak egy 3 méter magas „emberbestiát” a bozótban sétálni, a bal kezében egy otromba kőeszközt tartott. 1870-ben sikerült megnyitni a Bemboka völgyet a civilizáció számára, de úgy festett, hogy a hely titokzatos lakói ennek nem örültek. Mintha megpróbálták volna elűzni a területükre érkezőket.

Charles Jameson telepes egy különös esetet jelentett be a helyi hatóságoknál. Elmesélte, hogy épp hazatérőben volt a vadászatból, mikor a fakunyhójához érve különös dologra lett figyelmes. Az épületet két és három méter magas, izmos emberszerű lények állták körbe. A deszkákat puszta kézzel vagy a kezükben tartott kőbunkókkal törték szét, míg a szénatetőt egyszerűen leszaggatták. A helyi gazdák felfegyverezve tértek vissza a kunyhó romjaihoz, azonban a hatalmas lábnyomok kivételével semmit sem találtak.

1889-ig még sokszor látták a völgy titokzatos majomemberét, majd hirtelen eltűnt.

Egy átfírt őstörténet

2010 márciusában egy hihetetlen felfedezés hozta izgalomba a tudományos világot. Az Altaj hegységbeli Gyeniszova barlangban egy eddig nem ismert emberfaj felső ujjpercét találták meg. A genetikai vizsgálatok szerint a 41 000 évvel ezelőtt élt emberi faj génjei több mai népcsoportban is jelen van-

Maero, a maorik majomembere

Új Zéland őslakói úgy tartják, hogy előttük a szigeteken egy másik nép, az erőszakos maerok lakták. A történetek szerint ezeknek a lények hosszú csontos ujjakkal ejtették el a zsákmányukat, a testüket pedig hosszú, piszkosbarna szőrzet fedte, és a zsákmányukat a fákon lesték. A bevándorló maorik tönkretették az otthonaikat, a maerok az erdőbe menekültek. Onnan ütöttek rajta a területüket bitorló és valószínűleg a fő táplálékukat jelentő moákat levadászó maorikon.

nak, például a melanézek és a velük rokon ausztrál őslakosok! A tudósok alapján ez az ősi emberfaj elterjedt lehetett Szibériában, Kínában, Tibetben, Délkelet Ázsiában. Lehetséges, hogy gyeniszovai ember bizonyos példányai eljuthattak Ausztráliába, ahol talán keveredhettek az őslakosok felmenőivel?

Az eddigi maradványok alapján kevés következtetést vontak le a paleoantropológusok. Ezek gyeniszovaiak erős testalkatú, nagy termetű emberek lehettek, pontosan olyanok, mint amilyenek a beszámoló és az őslakosok történetei szerint a yowie-kat is leírják. Lehetséges, hogy a yowie mítoszt a fennmaradt homo erectus törzsek mellett a gyeniszovaiak késői leszármazottai is táplálták.

Egy mítosz csontjai

1968 és 72 között a Kow mocsárban különös leleteket találtak az archeológusok. Több mint negyven, itt eltemetett ember maradványaira bukkantak, a legidősebb 13 000 éves, míg a legfiatalabb 6500 éves is lehetett. Az itt egykor élt embereknek kiugró szemöldökcsonthújuk és más ősi jellemzőik is voltak, a leleteket leíró tudósok szerint emlékeztettek homo erectusra vagy az archaikus homo sapiensre. Ha nem is az ausztrál előemberek maradványai, de lehetséges, hogy ezek a jellemzők talán arra utalnak, hogy az őslakos ausztrálok ősei és a késői gyeniszovaiak keveredhettek.

De ezek a leletek és a történetek azt bizonyítják, hogy Ausztráliát talán több hullámban hódíthatta meg az ember. Ezt lehetővé tette, hogy a jégkorszak idején az óceánok vízszintje csökkent, ami miatt a tengerfenék hatalmas területei kerültek szárazra. A Dél-kelet Ázsiai szigetvilág helyén egy hatalmas, Szunda föld nevű szárazulat terpeszkedett, ahonnan a vándorló tengerszoroson keresztül átjuthatott Ausztráliába. A paleoantropológusok szerint az őslakosok ősei itt vándoroltak át 50 000 évvel ezelőtt, de mi van,

ha előttük más emberfajok érkezettek. Előbb a homo erectusok, hullámot a gyeniszovaiak és a homo sapiens sapiens zárta.

Téli haikuk

Bús, téli éjjel.
Füstölgő gyertyacsonk, te,
utolsó barát

Fagyott rögök közt
mezítlábas vándor lép
Tavaszt álmodik

Távoli tüzek!
Látványotok elkísér
kihűlt kunyhóig.

Tűnő álom ez -
a fűszálak oldalán
csak dér nő, nem hó

Fám csupasz ága
gyászkimonójára vár
addig bóbiskol

Forró tea, óh,
hogy vágnak csészéd után
fagyott ujjaim!

Hófúttá ormon
Magányos ág csúcsán
Tavasz bimbózik

Lir Morlan

Lázalom...

álmodom:
magányos utam cédrusaim közt vezet
messziről ormóttalan házak intenek
kopottas, üres szavak
melyek keserűen hozzám kuporodnak
egymáshoz
hajolnak a fáradt pillanatok
oly' búskomoran hallgatok
kőd takarja
a hajnalt,
burokként alant
tenyeremben hallgat a mélabús csend
fájdalmat hozott
a megtört horizont
az úton nehézkes lépteimnek
a földön félig üres tüvegek
megrekedt sóhaját
időtlen némaság feszíti
a boltozatra álmatlan árnyát
megannyi felhőkből
szabadult hópihét
mely most éppen földet ért
könnycseppé válik
halkan, csendesen
a dermesztő borús éjjeleken
legördül a
rideg arcokon
s beragyog
minden kicsiny ablakon

csabi6669

Esthaikuk

Kukakék ég

Éjkék a kuka,
s kukakék a csillagég
- mennyföldi világ -

Nyirkos hiány

Pöfög a hiány:
nyirkos cigarettavég
gyúl vágyak iránt.

Lélekcseré

Visszaadom azt,
mit kaptam természetből:
intetet a Hold.

A legkonkrétabb szó

Tudod: látod még,
érzed, hisz legbiztosabb
szó a Valahol.

Éjbuddha

A lombok alatt
bölc s megvilágosodás
a kéregrészén éj.

Félelmed álság

Remeg az álarc,
minden póre egymaga -
szikár a "ne félj".

A legmúzsább

Homlokon csókol
sűrű ajkú fájdalom:
új világ támad.

Öröm s közöny

Vígbús a termő,
közöny nyújtja a kezét
elapadásnak.

Hajnal árnyoldala

Pirkad a látszat,
alszik a mély, végesbe
zárul a függöny.

Helycsere

Teret halk' cserél
lenti és fönti sereg;
öröm az üröm.

Csillangó

Lánghaikuk

A Felszercegő
sebek ódon súlyából
pihét varázsol.

Szikrás messziben
tetőző lélekmunkás
szenvedélyt ácsol.

Jégszoborszörny volt
a sors valaha, csak most
csepeg - általad.

Ismeretlenből
gomolygó jósalakként
gyúl a Vágytalak.

Szivárvány szája
színfüstöket pöfékel -
árnyalatkedély.

Áltüzes a bős,
haraghergelt-üvöltő,
füstölgő Kevély.

Igaz tűz tiszta,
hí valója hókorom.
Szűz sziporkát szór.

A láng úgy csap fel
Mélyből, mint tengerzene
némult forrásból.

Csillangó

Távoli cél

Fényévekre az otthontól,
Elveszve térben és időben,
Csak egy nyítt gitár a társam.
Húrjain ősidők dalai,
Kemény zenék, lágy dallamok,
S mikor játszom rajta,
Érzem, én is szárnyalok.
Régi gitár, fénye már megkopott,
Mégis hangja erős, betölti a lelket,
Szívembe sokszor energiát lopott.
Céлом messze, erőm lankad,
Lelkemben csak egy nyítt gitár
Tüzeli a keserű akaratot.
Tépett húrok, bennük roppant erő,
S felcsapnak belőle a lángszínű akkordok
Hajóm üres téridejében.

edwardhooper